

העולם החדה

שר החוק משה שרת
האם נחויז משרד-החוק?
(ראה במדינה)

המחיר
200
פרוטה

מס. 799 / שנה 16 / ד' אדר תשי"ג / 19.2.1953

השבועון המוציור
לאינפורמציה

מסיבות טכניות אינו מופיע בגליון זה תשבץ הענק, שהוא התשבץ השמיני והאחרון של תחרות האליפות. הוא יופיע בשבוע הבא.

תשבץ השביעי — התשבץ ללא תבנית — חלה טעות. ברשימת ההגדרות הושמטה השורה הבאה: מאונך 24 א' בית נשים.

מכתבים

יש מפא-ניקים?

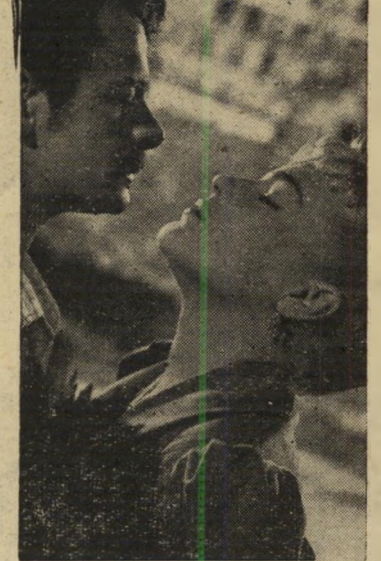
אתם חוזרים וננספים כי עתונכם אוניקטיבי, אין צורך בחוש מיוחד כדי למצוא בכל שורה את נטיותיכם הפרושמאליות והאנטי-כמשתליות. אמנם, עלי לציין כי הנכם מקטיים ובמקום לכתוב ממש נגד דברים מסוימים, אתם מוסרים את היד מן העובדות בצורה בלתי משוחררת בתוספת של ציניות, שמחה לאיד ואירוניה, עד שהותכם האיי דיאלוגית צועקת ממש מכתבותיכם. אג לשם השגת תפוצה הפכתם להיות שבועון מהסכני יסוד לח'כם.

אנב: האם יש בין חברי המערכת שלכם מישהו שהני חבר או אהר מפא"י? חגיגה כספי תל אב ב מנין סבור הקורא כספי, שואב העולם הזה את האינפורמציה שלו על הנעשה במפא"י.

רשימתכם על המשרד בכיתו של מאיר יערי (העולם הזה 797) היתה ברורה כלל אוניקטיבית. שכחתם רק להזכיר כי העתון שפרסם את העובדה שהמשרד הביאה את העצורים לכיתו של השופט היה הרון.

יואב מערבי, רמת-גן תשובה לקורא מערבי בעולם הזה 798. בו מסופרים במדור במדינה תולדות הידיעה בהדור. בבקשה אתם מפרסמים תמונות מכל מיני סרטים, והנה דווקא תמונה מן הסרט נקמת האפסיוס התיביסם להרשים.

אתם מפני שדבר אסור לפי החוק? גרעון אבוט, תל אביב תמונה מן הסרט מובאת בזה.

דעת הקוראים עלי לציין כי הפרשנות תמרינית שלכם על בעיות חשובות מראה כוונן האחרון נפיה לרצינות ומתינות. למרות שאני מקבל שבועונים, מריקאים רבים, אני מוצא ענין גדול שבועונכם.

ד"ר דניאל רוברטסון, תל אביב וכתבת, 30 המימס שועקו את היהדות" (העולם הזה 796) היתה אחת תשובות שבראתי אי פעם בעתון עברי. הרשימה דה באוניקטיביות מוחלטת במקרים עדינים הנוגעים במישורן למדינת ישראל. מלאתי את כשתכם וקראתי את הרשימה פעמים ושש, אכן על ידי כך חזרתי העומקה של הכעלות. הקפידו בפרסום רשימות כנון אלה.

חיים גולדברג, תל אביב במאמר המפורסם שנתתי על ספר ראיון עם אי"ש בלעל שם ומקמר כי אפשר לאזן את תקציב המדינה רק על ידי קמוצים אכזרים, כנון: סטרוי מחצית עובדי המדינה, קצוץ של 20 אחוז ממשי כורתם של כל מקמלי שכר ומלחה חובה נוסכי

כרי להנביל את התוכנה החרויה של האוכלוסיה כשעת נקיסת אמצעים חרויסים כאלה, היה השלי מון נאלץ לנקוט באמצעים כנון איכור שביחית על ידי עזירת שובתים במחנות הסגר. מאחר שאמארכם בתוכנו, וגם על פי הציטוט שבו מבוטא על הכתבה בעל המשמר מצטטת את מאמרי, אני מוצא לנכון להעמיר את הדברים על אמיתותם: שום תכנית כזאת לא נדונה בתוני הממשלה, לפי מיטב ידיעתי! לא בין השרים השייכים לצינונים הכלליים כפי שטענו בעל המשמר ולא על הנימיים על מפא"י, כפי שטענתה אתם.

מאיר פרבר, תל אביב העולם הזה לא הסתמך על הרשימות בעל המשמר ובידיעות חדשות, אם כי מציין לשי בח את הקורא פרבר, שהיה הראשון שגילה חלק מן התכנית. התכנית יעמה לא נידונה רשמית בישיבת הממשלה. אמיתות הידיעה של העולם הזה אינה מוטלת בספק.

הכמשרה מפגרת פועק הוא כי הממשלה מיוחסת בצורה כוזב לילדים מפגרים (העולם הזה 797) אין להבין מה מעכב את הממשלה מלסכל בענין. ביהוד מאחר שהחרים מוכנים לתת את כל קעורה האפשרית. ראובן הרבסט, בן שמון

העולם הזה ברמשך נדהמתי כשרדיו דמשך שידר את מאמרם על נל הטרור בארץ (העולם הזה 796). השידור היה כקשר לפעצה בכינון הצירות הסוביסית בתל-אביב. הפרשן שבו את העורך על אומץ לבו ונאמנותו לאמת.

זועזועתי שפרשן תחנת שידור וזה ועינת יצטרך לעזור את מצפוננו ולהתריע על ירידתנו המוכי רית... צו השעה הוא שיקום נוף צבורי חזק ויע מור במסגרת נגד נורמים הרסניים אלה.

אלכסנדר ריבשקי, דוויה ב' הפסקאמי שי המערכת דבר השבוע ליים כבר זמן רב ואף פעם לא מצאתם לנחון להוכיח את קיומו עד שכתבתם על המערכת החדשה (העולם הזה 796) האם הסיבה דיא שהעתון זכה לעורכת במקום עורך?

זאב כגו, חיפה האט סברו הקוראים שחברי המערכת אינם ככל האדם? העם רעב

אולי ילחחו האמריקאים כשר במקום קוקה קולה? (העולם הזה 796) אני הרבה יותר רעב. הרבה פחות צמא. גרעון גורמן, תל-אביב

מתיחות מיותרת עורך מדור קולנוע שלכם נרם למתיחות עצובת מיותרת. הוא כותב על סרט, אני כזר מתכוונ לקנות כרטיסים לקרט וה' רק בסוף הוא נזכר להגיד שהצנורה ספלה את הסרט, העולם הזה 798 זה לא יפה.

זה באמת לא יפה — מצד הצנורה. מעות פוליטית אני נמנה עם מעריציו של שמוליק רחון נפנפי חי מהרברים שכתבתם עליו (העולם הזה 798). סיעת חרות מעתה. הוא לא אמר שמוליק כרגם אינה בארץ ישראל כי אם: "סטול-כרם איננה כרגע בי ישראל".

הוא שמיר, זריפה

תמונת השבוע: תחפפת לילה של מאו — מאו שושנה ו' (2½ מסר), תיא שתי בנות לעלוקה, הב הב. שכני הוא בן 80 ומטרב לקרוא את העולם הבא. האין זה מפליא? ראובן בן-שיחור, ירושלים בהחלט לא. נפלא... רע מאד... אבל... אמנם... אינני... דא... חילקו! ש. ש. ד=צ. אישם א... ה.... לא מעוקצן ולא לשון הרע, כמו שאמרו חז"ל.

השבועון המצוייר לא-נפורמציה מכתבים צחוק השבוע היה, כאשר מישהו העיר, במטיבה, כי קרא בדיחה טובה בהעולם הבא. בר, פתחיקוה לא מעוקצן ולא לשון הרע, כמו שאמרו חז"ל.

העורך הראשי: אורי אבנרי ראש המערכת: שלום כהן עורך משנה, כיתוב: מיכאל אלמו (זמני) עורך משנה, חרשות: משה כוזאפריס הצלם הראשי: יגאל גולדמן עורכי מדורים: מיכאל אלמו, יחיאל כשן, נצה נבי, ירוחם נבע, זמר תרמור. משתתפים קבועים: דוד ארנון, אוסקר טאובר, פיליס טיאר, דירי מנוסי, צבי שש. ראש מערכת, ירושלים: מ"מ ראש מערכת, חיפה. דוד רובינר סופרי חוג: מונטי גייקובס, נבריאל דנון, שמואל גירון מו"ל: העולם הזה כע"מ מורסס: דפוס ישראל כע"מ ת"א

השבועון המצוייר לא-נפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל אביב (ליד תיאטרון "א.ה.ל.") ת.ד. 136, טל (זמני) 88785 מען למכרקים: "עולמפרס" משרד המערכת בירושלים: רחוב דוד המלך (יוליאון). מו"ל מ ש ר ד ה ס ע ד

איני יפני

בעוד שבוע יופיע הגליון ה-800 של העולם הזה, שיהיה גם הגליון ה-150 של המערכת הנוכחית. זהו גיל נכבד, ויכולים אנו להרגיש עצמנו באים בשבועות. ימי הוזהר והסער של תקופת הבראשית שוב אינם אלא זכרון רחוק, מסוג הזכרונות העצובים, בהם צופים, בעיני הרוח של זקנים מופלגים, חטאי נעורים.

התחרות הראשונה על גביע שועלי-שמשון שייכת לזכרונות אלה. היא נערכה ללא הכנה מספקת. גל של מכשולים נערם לפניה ברגע האחרון ממש. איני יכול שלא לחזור על הסיפור (סלח לי אם כבר סיפרתי לך אותו פעם) אודות שלמה ("סלומון") אירי, שופט-הבוקס שאירגן את התחרות ושאו עדין היה סרן בצה"ל.

ברגע האחרון נתגלה על מסלול המרוץ, בגבעת רמב"ם, עץ קטן שהיה מפריע בעד הקהל לראות את הנעשה. יום לפני המרוץ לקח סלומון טנק גדול, הוציא אותו לנסיעת נסיון. הוא כמעט הגיע לעץ, כשפתאום ראה קצין גבוה נוסע לקראתו. היה זה, במקרה, מפקדו. נראה שהקצין היה בעל דם ספורטאי, כי הטנק חזר בשקט הבייתה, וכך עשה סלומון. אולם העץ נשאר במקום, והיה צורך לנסר אותו.

(אגב, במקרה שיקרא שורות אלה קצין צה"ל: הסיפור בדוי בהחלט.)

בסוף התחרות הגיש לנו דוש למזכרת ציור שהנציח את כל צרות היום: את שלום כהן, כשהוא מחבק את המיקרופון בו ניסה — לשוא — להשתלט על הקהל שהציף את המסלול, כמעט הפריע את סיומה בהצלחה; את מקסים סלומון, צלם המערכת הראשון, שכל כך התלהב מן המרוץ, עד ששכח לצלם אותו, את עבודכם, שניסה להשתתף במרוץ כאורח חופשי, אלא שאופנועו התפרק באמצע המסלול, כיון שלא היה לו זמן להכינו למרוץ; את המנהל המס חרי, שביכה את הכסאות והשולחנות שנרמסו על ידי הקהל; ואת דוש עצמו, נושא את בתו הקטנה, שדרשה כי יקנו לה אופנוע.

התחרות השניה היתה בהרבה יותר מקצועית. היא נערכה לפי הכללים הנהוגים בכריי

מרוץ שועלי שמשון: אנשי המערכת עם גמר התחרות הראשונה

סניה. נמנענו, במתכוון, מלחת לה פירסום גדול מדי, כדי למנוע הישנות תופעות אי-הסדר והצפת המגרש על ידי הקהל. בכל זאת הצליחה, מבחינה ספורטאית, יותר מהתחרות הראשונה.

בחודש הבא תתקיים התחרות השלישית, בה, אני מקוה, נצליח לאחד, בעזרת סלומון, את התלהבות הסוערת של התחרות הראשונה עם הסדר המופתי של התחרות השניה. והנה הפרטים:

יום התחרות: היום הרביעי, 18 בחודש מרס, 1953. אופי התחרות: תלת-יגדה בדרכים משובשות, עליות וירידות, שטח מוצף מים, ועוד. החסלול: בקרבת תל אביב, כולל כל סוגי הקרקע. האורך: 3 ק"מ. ההרשמה: עד יום הרביעי, ה' בחודש מרס. התחרות פתוחה לכל סוגי האופנוע. דמי הרשמה: 2.500 ל"י. מקום ההרשמה: מערכת העולם הזה, רחוב גליקסון, 8, תל אביב. אפשר להרשם גם בכתב, בתנאי שההודעה תכלול את שם המשתתף, כתובתו, סוג ומספר האופנוע, דמי ההרשמה.

השבוע מתחיל גם הנחשון. תחרות הניחשים הספורטאית שדיברתי עליה במקום זה לפני כמה שבועות. מדי שבוע יפרסם העולם הזה במדור המודעות רשימה של 12 תחרויות מקומיות וברטריות. עליך לשלוח עד יום ששי בשבוע רשימה של 12 התוצאות המנוחשות. אם תהינה כולן מדויקות, תזכה במכשיר רדיו. אם תצדק ב-11 ניחשים, תזכה במיניו חינום על העולם הזה לשנה.

ביתניים התקיימה במערכת תחרות ניחשים פנימית על מספר המשתתפים בתחרות, ועל מספר המנצחים נכונה. אגון פולק, המאמן הותיק, הבטיח לנו שלא יהיה זה קל כל עיקר לצדוק בכל הניחשים. אם יצדקו 100 קוראים בשבוע הראשון בניחשיהם, ויוזכו במכשירי רדיו, נשתדל איך שהוא לחייך בכל זאת. אולי אף נצליח.

איני יפני

יום שני

9 בפברואר, 1953

פצצה הונחה ליד קיר בית הצירות הסובייטית בתל-אביב. שלושה פצור עים, בניהם אשת הציר. מנהלת ה' משק נפצעה קשה. מחוגים סובייטיים אין כל תגובה — רשמית או אחרת.

יום שלישי

10 בפברואר, 1953

המשטרה עצרה 17 חשודים בהטלת הפצצה, בנייהם חברי הליגה האנטי-קומוניסטית. בן-גוריון מסר הודעה בכנסת, בה גינה, באופן מתון בלבד, את ההתנקשות בצירות הסובייטית.

יום רביעי

11 בפברואר, 1953

12 איש נפצעו בתיגרות רחוב בתל-אביב, אחרי הפגנה פרורסובייטית שהתקדמה לעבר בנין הצירות. הציר סאחל ירשוב קיבל משלחת של ה' מפגינים: אנשי סנה, מק"י ומפ"ם.

יום חמישי

12 בפברואר, 1953

שר החוץ הסובייטי הומין את ציר ישראל במוסקבה, הודיע לו על ניתוק היחסים בין ברית המועצות למדינת ישראל. בתיגרות רחוב בחיפה נפצעו כמה אנשים שהשתתפו בהפגנה בעד ידדות ברית המועצות-ישראל.

יום ששי

13 בפברואר, 1953

פראבדה יצא בהתקפה מוחצת על מדינת ישראל, האשים את "שרות האינטליגנס הישראלי" בהנחת הפ' צצה. 10 מבין עצירי המשטרה שוחררו לאחר חקירה קצרה ביותר.

יום שבת

14 בפברואר, 1953

ציר ישראל בוחאשינגטון, אבא אבן, ביקש סיוע חמרי ומוסרי של מדינות המערב למדינת ישראל, העומדת מול התקפה סובייטית; מוקפת אויבים.

יום ראשון

15 בפברואר, 1953

מוזכיר הליגה הערבית, עבד אל-חאלק חסונה, הצהיר בפני עתונאים בקהיר: "נצל את הניתוק הזה לטובתנו."

יום שני

16 בפברואר, 1953

ויכוח חריף בכנסת, מלווה השמצות ואיומים הדדיים חמורים ביותר.

יום שלישי

17 בפברואר, 1953

צירות ישראל במוסקבה הגישה בק' שתה להיתר יציאה. בתל-אביב עשו הרוסים את הצעדים ליציאה מהארץ.

ימים ארוכים

בסיסמאות חמות ובאבנים קרות

בקרבת קולנוע אלנבי נוספו לקריאות הגנאי גם אבני ריצוף שהוערמו שם לתיקוף הכביש. מכונות הרם-קול הגבירה לפתע את מהירותה, המקה מתחום מטר האבנים. מאחוריה געש הקרב. ידי-דים ולא-ידידים ידו אבנים זה בזה, אמבולנסים של מגן דוד אדום אספו את חפצותם משני המחנות. המנהיגים ירדו מהמכונות, צעדו בראש התה-לוכה לעבר בנין הצירות הסובייטיות בשדרות רייטשולד. הם נכנסו לתוך הבנין, ואילו המפגינים ומתנגדיהם הצטופפו בשאון גובר כרחוב. קריאות: „סטא-לין! סטא-לין!“ התערבו עם קריאות: „אורן! אורן!“

לכסוף הכריז הרם-קול: „אנו נסיים את ההפגנה בשירת „התקוה“. דממה מזרח השתלטה במקום. כעבור כמה דקות נשמעו קולות צעירים בוקעים מאחת הפינות. זאת לא היתה „התקוה“. הקולות שרו: „וקא-טיו-שקה אז יצאה לשוה...“ לכסוף נפתח שער הכרוז הירוק של הצירות והמנהיגים הופיעו בארשת פנים רצינית: יעקב חזן, ישראל ברזילי, בנטוב, ולכסוף: משה פנה כמעיד שחור, מגורד זקן, סיגריה וכיית-עישון בפיו. „הכרים“ הכריז בקול עיף, „הציר בקשני להודיעכם כי הוא מבין לדגשותינו. נסיים בשירת התקוה.“ חפעם שרו את „התקוה“.

השומרים האישיים. תופעה מיוחדת היו שומרי האישים של סנה. בלס: עמיקם גורביץ' (למעלה) הנראה מימינו לסנה.

בשעות הבוקר, כאחד מימי השבוע שעבר, הילקו צעירים לובשו חודצות כחולות פתקים קטנים לעזברים במרכז תל-אביב: „היום, בשעה 4.30 תערך הפגנה נגד התנגשות המרור בצירות הסובייטית. הליגה ליידידות ישראל-ס.ס.ס.ר.“

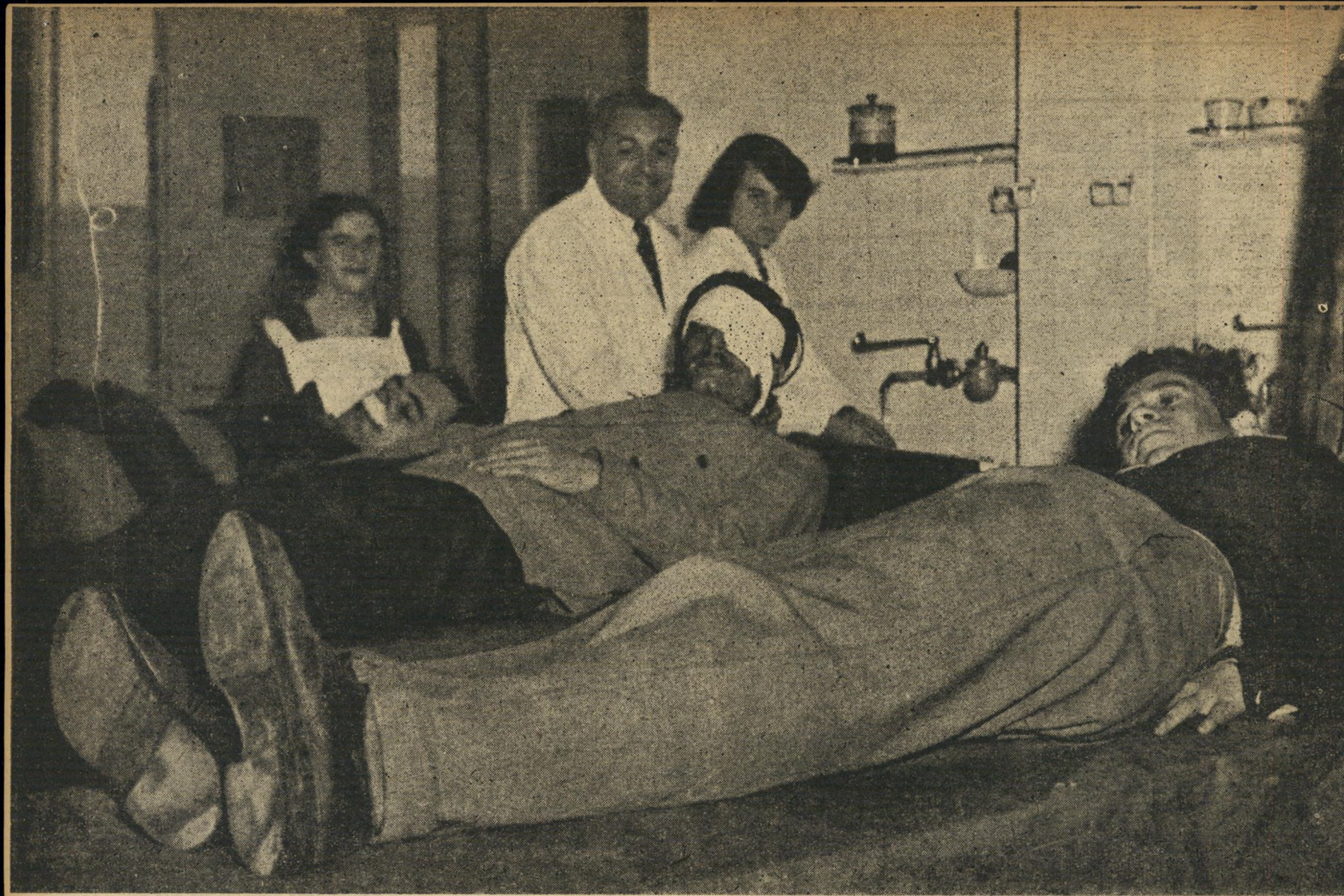
לפני השעה הקבועה כבר הצטופפו מאות בני-קודת היציאה של ההפגנה, כביכר מוגרבי. היה ברור כי לא תהיה זאת תהלוכה שקטה: בכל פינה החליפו קבוצות קריאות גנאי וגירוסים. כאשר היפיעה מכונת משא קטנה שנשא רם-קול וכמה ממנהיגי הליגה, היתה כבר האווירה מתוממת. המ-כונת זזה כרחוב אלנבי ומאחוריה המפגינים, נושאי סיסמאות הידידות. על המדרכות עמדו הלא-ידידותיים. לקריאות: „ברית המועצות הציגה את המדינה! תחי הידידות עם ברית המועצות!“ השיבו מן המדרכות: „אורן! אורן! כוז לכודים!“

נקודת היציאה. בכיכר שלפני קולנוע מוגרבי התארגנו המפגינים, אך טרם יצאו לדרך כבר החלו החיכוכים ורויכוחים אשר נועדו להסתיים, כעבור דקות ספורות, בהתנגשות דמים רצינית, הראשונה מסוגה מקום המדינה. המפגינים ומתנגדיהם היו בני כל הגילים — נערים וזקנים. המשותף לכולם: חמימות מוח וקולניות.

סיסמאות בלידה. לפני הצירות הסובייטית נעצרו ההפגנה. משך קרוב לשעה חזרו המפגינים על הסיסמאות שהושמעו ברם-קול מעל גבי מכונת משא קטנה. המפגינים היו מגוונים ביותר

קיבל בשיניים. תוך דקות ספורות התמלאו מיסות תחנת מגן דוד אדום פצועים מכל הסוגים. הראשון משמאל קיבל אבן בלסת העליונה, איבד מחצית שיניו.

הלקוח הראשון, סיפרה אחות תורנית בתחנת מגן דוד אדום, הגיע הנה בכוחות עצמו. היה זה שמעון מורחי, שכיסה את עינו וצעק מתוך כאב. הוא הועבר לטיפול בבית-החולים הרפה. אחריו באו והובאו 12 פצועים נוספים קרבנות "קרב הכיכר". היו מהם כאלה שהתגאו בכל העניין. ראו את עצמם גבורים של מלחמת קודש. אחרים שתקו ויתכן כי גם, כאשר נתבקשו למסור את שמם וכתובתם, מסרו שמות מזויפים. היו גם כאלה שלא הבינו בכלל מה אירע להם. תמה גבר בגיל העמידה שמעידו העליון כוסה כולו ברם שזרם מפצע שקיבל בעורפו: "עמדתי לי בשקט ואכלתי פאלאטה. מישהו זרק אבן בגבי. ימח שמו!"

מרבית הפצועים שקיבלו עזרה ראשונה במגן-דוד נמנו על אלה שהתנגדו להפגנת הידידות לברית המועצות. מתוך סיפוריהם הוברר כי נפצעו על-ידי

חור בראש. אבן חדה חתכה פצע בעור הראש. הרופא התורן של התחנה תפר אותו, שלח את הפצוע להחלים בביתו. מתוך 13 פצועים, אחד בלבד נשלח לטיפול בבית חולים.

אותות ההצטיינות. אחרי החבישה התאספו כמה מן הפצועים בחדר התורנים של התחנה, החליפו רשמית, השוו את "אותות ההצטיינות" שלהם, סיפרו כיצד נקלעו למקום ההתכתשות.

נוסעי מכונות חרמקו, אם כי אחדים מענו בתוקף שהמפגנים הצטיידו מראש באבנים.

עתונאים, שחגיעו למקום לאסוף ידיעות, התלוצצו על קציר החתפרעות הקצרה. אחד מהם השווה את חדר הטיפול הרחב של תחנת מגן דוד אדום לתחנת איסוף בחזית בשעת פעולה צבאית. לעומתם היה הרופא האחראי מודאג ביותר: אם המאורעות ימשיכו להתפתח באותו קצב ויהפכו קרבנות קרבות-רחוב תופעה תדירה בתחנה, העסקה מאד בלאו הכי.

העם

תירוקלנד דגל

משך 4 שנים היו מאות אלפי יהודים ב' מוסקבה רגילים ללכסן מבט אל הדגל הכחול לבן שהתנופה מעל לבית הישן. איש אינו יודע מה התרחש באותם רגעים בנפשם - בכריה'המועצות אין האנשים נוטים לשפוך את ליבם בנקל.

השבוע השפילו העובדים והשבים בעלי הפרצופים היהודיים את מבטם. הם לא היו צריכים להרים את עיניהם כדי לדעת כי הדגל נעלם. הם קראו זאת בעתונת הבוקר. במרחק 2800 קילומטרים, בכיוון דרומי מזרחי, התנוסס תורן אחר, גם הוא חסר דגל. לפני הבית בשדרות רוטשילד, תל אביב, צעדו הלך וחזור "הכלניות הירוקות", בחור רים חסונים, חבושים כומתות ירוקות, אנשי משמר הגבולות של משטרת ישראל. הבית היה מואר באור מסנוור ככל שעות הלילה. קבוצת קטנות של עובדים יושבים נעצרו לפניו, נעצו מבט סקרני בחלונות המיזריים ובשומרים המסתוריים, הלבושים מעילים או רחים והחבושים מגבעות, שנראו ידו פעם מציצים מאחורי השיחים בגן הצירות הסור ביטית.

הרגל האדום הלוהט והדגל הכחול-לבן ה' חיוור כבר היו מונחים במוזדות הארוזות, מוכנים לטיסה הביתה. היה ברור שתעבורנה שנים רבות עד אשר יתנוססו מחדש, אחד בארץ השני.

ממשלה

המישחק שוכשל

(ראה שער)

באותן שעות גורליות ישב אדם נמוך קומה, בעל פנים מורחיים שחרחרים ושפמפם מקוצץ, בחברת קצינים אי-שם בישראל, שוחח אתם תוך כדי סעודה על רשמי מועידת רגנון ומהמבצ הבינלאומי. היה זה שר-החוק של מדינת ישראל. הוא לא נראה מדוכא ביותר. אולם היום היה יום שחור בחייו של משה שרת. הוא סיים תקופה שאפשר היה להכ' תיר אותה בכותרת "מרודוס יד שדרות רוטשילד". הכותרת שהתאימה לצורת הסיום הייתה: "פשיטת רגל סוטאלית".

לפני ארבע שנים בדיוק עמד משה שרת ב' שיא ההצלחה. הוא עבר דרך רחוקה מאו רעה את הכבשים והעזים בכפר הערבי עייסינייה, בדרך המובילה מירושלים לשכם, שם חכר אביו אחוזה, טחנה ובית ממשפחת אל-ח'י סיני.

הוא התמנה שר-החוק של מדינה צעירה ושופעת. שתי המעצמות הגדולות ביותר ב' עולם - ארצות הברית של אמריקה וברית הריפובליקות המועצות הסוציאליסטיות - הקרינו קרני ידידות וחסד. זה עתה צצר את החיילים בארבע החזיתות, אחרי שהאויב החזק ביותר - מצרים - חתם, ל חוזה שביית נשק באי רודוס. הדרך ל'שלים גר' אתה פתוחה, עמי העולם כולו שפניו אהדה.

עננים כאוסף

שלא היה שיכור הצלחה, יכול היה להבחין בעננים הכבדים שהקדירו את האופק כמעט בכל הכיוונים, אימו להסתיר בקרוב את ה' שמש המחממת. החיים הבינלאומיים אינם נקבעים על פי מצב רוחם של נשיאים ושרים. הם נקבעים על ידי עובדות קרות ואכזריות. עובדות אלה בישרו רעות. האקלים של מחצית ישראל לא היה נוח למדינות קטנות. גושים גדולים יכלו לשמור, איך שהוא, על מידה מסוימת של עצמאות. אולם מדינת ישראל לא הייתה שיי' כת לגוש הארצות הסובב אותה. להיפך, מדינות ערב, פצועות ומבוזרות, משועבדות ל' משטרים נחשלים, לא חלמו כלל לכרות שלום, אחרי שצבאותיהן ניצלו מהשמדה בשדה-הקרב.

מנותקת מן המרחב, היתה עצמאות ישראל תלויה במשחק עתיק הומיה של העמים ה' קטנים: לשחק עם שני הגדולים, לא להשי' תעבד אף לאחד מהם, כדי להשיג הישגים משניהם.

אולם ישראל, בניגוד למדינות קטנות אחרות, לא ביקשה רק להגן על עצמאות בניה. ממשלתה הכריזה עליה כעל מדינה יהודית, המגינה על היהודים המפורזים בעולם, מקב' צת בגבולותיה חלקים מן הפזורה. התפקיד הראשון חייב ידידות פעילה עם שני הגושים הגדולים, בהם מרוכזים מרבית היהודים. ה' תפקיד השני חייב יבוא הון בממדים שקשה היה להשיגם ללא השתעבדות.

לא ביסמרק, לא דישראל

זו הציבה תפקיד כביר לכל שר-החוק, תפקיד שהתאים אולי לאישיות מסוגו של אוטו פון ביסמרק, או בנימין דישראל. הוא חייב פעלתנות ממתה, ריכוך מתמיד של כוונות טבעיות. כמו ביסמרק היה עליו למצוא את הדרך אל לב האויב המנוצח והמוטפלי, להפי' כו בן-ברית ושותף למחרת מפלתו הממארת. כמו דישראל היה עליו לשחק את המשחק העדין בין הגושים המתרוצצים, להפיק תוע' לת ממלחתם, מבלי להתקשר אף זם אחד מהם.

שר-החוק החדש לא הוכשר לתפקיד זה, כשם ששאר השרים והאלופים של המדינה החדשה לא הוכשרו לתפקידיהם שלהם. הוא לא היה ביסמרק, גם לא דישראל חיש. עד לאותו יום היה משה שרת חק באי-כוח של קהילה בחצר השליט. בן אודיטה, שבא לארץ בגיל 11, סיים (אחר עברו מן הכפר הערבי ליפו) את המחזור הראשון של גימ' נטיה הרצלית והיה מורה לשפה התורכית בבית-ספר עברי ביפו, מילא את תפקידו ה' מדיני הראשון כשביקש לשכנע את יהודי פלשטין בימי מלחמת-העולם הראשונה לה' פוך אזרחים ותומגניים, למען מנוע את גרי' שם מצרימה. הוא ניסה למונע פגיעה בגוף המגורשים מנמל יפו, נאסר בפקודת חסן בק התורכית, כשהתלונן על ספן ערבי שהכה יהודי.

תיווך ושידוך. היתה זאת פתיחה סמי' לית לקאריירה פוליטית. אחרי שהיה קצין בצבא התורכית (ומתורגמן לקצין גרמני), הצ' טרף למפלגת אחדות-העבודה. הכשיר את עצמו במיכללת לונדון לתפקידו הבא: לייצג

את הקהילה היהודית בפני השלטון החדש, הבריטי. הוא תיווך בין תנועת המועלים ה' עברית לבין מפלגת העבודה הבריטית. ערך את השבועון האנגלי של דבר (אחרי שהיה כמה שנים עורך לילה בדבר הימני), עלה לדרגת מזכירו של חיים ארלוזורוב הצעיר, כביר התכניות ושופע המרץ.

בתפקידו זה השתתף בפעולה מדינית אור' פינית: לשדל את האמיר עבדאללה, שליט עבר הירדן, לפתוח את שערי ארצו בפני מתי' יושבים יהודים.

רצח ארלוזורוב פתח את הדרך לניגוני' כראש המחלקה המדינית של הסוכנות. בתפי' קיד זה הופיע בפני שורה אינסיפית של וע' דות בריטיות ובינלאומיות, מחה על גזרות, ביקש ויתורים. הוא היה ראש המגייסים את הנוער העברי לשורות הצבא הבריטי. כש' הממוטט שלטון המנדט, עקב התדלדלות ה' אימפריה ומכות המחתרות העבריות, העביר

המונח האמיתי של מלחמת העצמאות

המונח האמיתי של מלחמת העצמאות הועב' רית. מלבד נסיון בלתי מפורז זה לא היתה מדיניות-החוק העברית קיימת במרחב, לא בימי המלחמה ולא ביום מן המימים אחריה. אנגלים, צרפתים, אמריקאים ורוסים שיחקו את משחקם בבירות המרחב, רכשו ידיים, קשרו קשרים, אירגנו מהפכות ומרידות. אר' למ ישראלים לא היו בנמצא, לא בגלוי ולא בסתר. לא נעשה שום נסיון להציב רעיון שישכנע חלק מן הערבים, ינצל את הפירצות הקיימות בין הארצות, בין הנסיכים או בי' המעמדות. היוצא-מן-הכלל המאשר את הכלל היה ה' הצהרה שנמסרה על ידי ראש-הממשלה (לא עלי-ידי שר-החוק) כשהציע שלום לנגיב. נגיב השיב תשובה בלתי-מחייבת, ימו שהוא מח' כה לפניו ישראלית רשמית. הוא מחכה עד היום.

הציר פאווי וירשוב מגיש את כתב האמנתו. דגל חיוור במזודה ארוזה

תחליף סינמתי. אם מדיניות-החוק ה' ישראלית היתה אוישה לחלוטין לגבי שורש כל הבעיות, - מעמד המדינה במרחב, הרי לא התעלמה ממעמד המדינה בין הגושים ה' בינלאומיים הגדולים. אולם גם פה לא היה לה שום רעיון מרכזי מדריך, שיסביע את חותמת על פעולות המדינה, ויכתן איתן לק' ראת מטרה ברורה ומגובשת.

לרגע קט היה נדמה שישנו כיוון כוה. שר' החוק, בלשן מטבעו, המציא את המושג "אי' הודעות". היה זה המושג שסיכם אל גכון את רצונו המגובש של רוב האזרחים: לכל לתקוע את החוטם בעניני הולת, לכל להשי' תעבד אף לגוש בינלאומי אחד, לשמיר על מדיניות של ידידות פעילה עם שני הגושים הגדולים.

אולם המציאות מאחורי המלה היתה שונה לגמרי. מדינת ישראל היתה זקוקה ליבוא הון, כדי לממן להלכה את קיבוץ הגלויות, למעשה את רמת המחיה הגבוהה אשר השל' טון המפלגתי לא העז להורידה. הכסף יכול היה לבוא רק מאמריקה.

הדבר העמיד את מדיניות-החוק בכני בעיה ראשונה במעלה. כיצד אפשר היה לקחת כסף מאמריקה מבלי להשתעבד לה בצורה שחה' פוך את בריה'המועצות לאויבת? יתכן שגם שר-החוק גאוני היה מתקשה ב' בעיה. שר-החוק הישראלי לא ניסה כלל למ' צוא לה פתרון. הוא נתן לעצמו ולמדינה ל' היגרר אחרי המאורעות, הפך את משרד' החוק כמעט לסניף של מסעל המכניות, ה' הלואות וההענקות. והוא השלה את עצמו שעל ידי הפגנות היתוליות-למחצה באוים, בו הציעה ישראל את רעיונותיה לפתרון בעית קוריאא וכל בעיה אחרת בעולם, אפשר היה ליצור תחליף סינמתי למדיניות חוק ררי' בוינית.

סום ללא רוכב. התוצאה היחה כפי

• בחליפה האפור: ראובן שינזן; בח' ליפה השחורה: מנהל הסכס ארנסט סימון.

שרת את פעולתו מחצר השלטון הבריטי ל' חצר האוים וגדולי העולם. ורר הפעילה עצ' מה לא השתנתה.

עסק שונה לגמרי. נציגה של קהילה בפני השלטון אינו זקוק לרעיון מדיני ביני' לאומי. היוזמה היא תמיד בידי השלטון. ה' נציג יכול רק לעצור, להחיש או להסיט את פעולת השליט.

מדיניות-חוק של מדינה ריבונית היא עסק שונה לחלוטין. גם בה אפשר להיגרר אחרי מאורעות יום-יום, להסתפק באגרת פה והצ' הרה שם, ללא תפיסה כוללת מסוימת. אולם המדינאי האמיתי, התופס באופן אינטואיטיבי את שורש הבעיות של מדינתו, ניסה להדביר את המאורעות החולפים, לכפות עליהם כיוון הגיוני לקראת מטרה ברורה.

מדיניות-החוק, שהתרכזה בבית הגרמני ה' קטן בקריה בתל אביב, לא הצטיינה מעולם בתכונות אלה.

עוד בימי המלחמה חסר לממשלה החדשה רעיון כלשהו בדבר המצב הפוליטי הרצוי, שלקראתו יש לכוון את הפעולה הצבאית והפעולה הפוליטית. היא ראתה את המלחמה רק כהתקפה ערבית שיש למגרה, זו לא. היא לא הבינה שהמדינה הריבונית תהיה זקוקה לתנאים מסוימים כדי להתקיים ב' מרחב - האפשרות לשמור על בטחונה ללא הוצאת בטחון עצומות, הצורך למכור כחור' רה למליוני הערבים ולקנות מהם מזון ונפט. היא לא העלתה על דעתה שיש לנהל את ה' מלחמה בכיוון שיוביל לקראת שלום מסוג זה.

השוועל הזקן ניצח. התקוה היחידה שרחה מול עיני משרד-החוק, כחיוני העתור' עים מדברי, היתה ירו של שועל המדבר הערמומי, המלך עבדאללה הזקן. אולם עבי' דאללה לא חלם כלל לכרות קבר לעצמו על ידי כריתת שלום עם היהודים, לא ביקש אלא לנצל את צה'ל כדי להחליש את יריביו הערביים במרחב. בואת הצליח לחלוטין, הו' דות למשרד-החוק הישראלי. עבדאללה הפך

שהיתה צריכה להיות. העובדות המדיניות והרו כסוס שאין לו רוכב. הכיוון ניתן על ידי ההגיון הפנימי של עובדות החיים הבינ-לאומיים.

ב-1947 הפתיחה בריחה-מועצות את העו"ל, כששמה במקרה מסורת אנטי-ציונית של 30 שנה, הפכה לפתע תומכת מעילה במדינה היהודית. הדבר לא נבע מסנטימנטים, לא היה פרי הקסם האישי של משה שרת. הוא נבע משקול פשוט: בארץ-ישראל היה קיים בסיס בריטי. המדינה היהודית הבטיחה לחסל בסיס זה. המחלוקת העברית, ובעיקר חלקה הפעיל שהיה דחוק אנטי-קומוניסטי לאומני, חתק את הבסיס באש ודינמיטי.

אנדריי גרומיקו קם באו"ם, הצביע בעד המדינה. הוא שוחח עם נציגי ההיכנות היהודית, וגם עם נציגי אצ"ל, שהקומוניסטים הפלשטינאיים הכריזו עליו כעל ארגון פשיסטי.

לא מתנה מן השמים. הידידות הרוסית לא היתה מתנה מן השמים. היא היתה פרי עובדות פוליטיות קרות. היה ברור ש-שינוי העובדות יגרמו לשינוי המדיניות. סכינה גדולה זו היתה צריכה לרחף יומיום לנגד עיני שר-החוץ הישראלי. אולם היא לא הסרידה את מנוחתו.

מדינת ישראל היתה זקוקה לכסף. עם כל דולר נוסף שקיבלה מאמריקה, התקרבה למעגל האמריקאי, התרחקה מן המעגל הסובייטי. שר-החוץ הישראלי היה חסר אונים נוכח התפתחות זו, לא ניסה גם ליצור שווי משקל כל שהוא.

בעיניים רוסיים היה זה תהליך מסיבן מאד. השתלבות ישראל במערכת הבנייה ה-מערבית לא היתה הסכנה הגדולה ביותר, אף כי מוכרחה היתה להוביל, כפי שר-החוץ ליק, להקמת בסיס מערבי חדש בישראל. אולם מסוכן עוד יותר היה הקשר הבלתי-נמנע שנוצר בין המדינה החדשה ובין מליוני האזרחים היהודיים בברית-המועצות. לא היה זה חשוב אם הקשר פעיל או פוטנציאלי. עצם האפשרות שתהיה למליוני אזרחים זיקה נפשית למדינה זרה השייכת לגוש צי"ה, יצרה מצב שלטון דיקטטורי מן הסוג הסובייטי לא יכול היה לשלם עמו.

צירוף נוצצות. המפנה הטבעי בא בסגירת הסובייטי המקובל, במשפט פראג ובמיאורענו מוסקבה. הוא מוכרח היה להוביל לניתוק היחסים בין שתי המדינות. יתכן ואפשר היה לעכב תהליך זה, לקיים לפחות באופן סמלי את הדגל הכחול-לבן במיסקבה. אולם במאבק בין הסטימנט הלוחש ובין ה-שיקול הצונן ניצח בלב הממשלה הישראלית ושר-החוץ שלה הסטימנט.

דיפלומט אנגלי היה, מן הסתם, צי"ר את רגשותיו, מוסר הכרזה מתונה, כדי להציל את אשר ניתן להציל. שר-החוץ הישראלי עשה את ההיפך. מדיניות-החוץ שלו הפכה בסעי-תעמולה מלחמתי.

הפצצה שהתפוצצה בשבוע שעבר בבית הצירות הסובייטית בתל-אביב, מעשה שכמ"ע איון לו תקדים בחיים הבינלאומיים, היתה רק קנה הקש האחרון. יש להניח שבג"ב-עדיה היתה בריחה-מועצות מחסלת את הדגל כחול-לבן בבירתה. אולם הפצצה הוגשה לה, על צלחת נוצצת. את התירוץ האידאולוגי הקשר בין מדינת-ישראל ויהדות מזרח אירופה נותק לחלוטין.

ללא מחיר. לא היתה זאת ההוצאה היחידה. הפצצה לא פוצצה רק את אחי ה-תפקידים הציוניים של המדינה, היא חפרה קבר עמוק למדיניות-החוץ הישראלית בכ"ללה.

כי זה היה הפרדוקס הגדול שריחף מעל לראשו של משה שרת. רק כל עוד היתה ישראל מדינה עצמאית במידה כלשהי, היה לה מה להציע לאמריקאים. הכסף שורם ליש-ראל ניתן, קודם כל, כדי לרכוש ירד. ירד שאינו יכול לנתק את יידידותו חזל להיות ירד, הוא הופך קבצן המבקש נדלית בפתח שום אדם אינו אוהב קבצנים.

הבעיטה הסובייטית העיפה את ישראל ל-תוך החצר האמריקאית. היא חיסלה כל יומי-רה של עצמאות ישראל ביורה הבינלאומית. עצמאות זו חולה להיות אובייקט שיש לו מחיר בשוק העמים. ובאותה שעה ילה מחיר העצמאות הערבית.

* מספר ערי ז'בוטינסקי, בנו של המנהיג הרבי-ציוניסטי: "הילל קוק (פיטר ברגסון) ואנוכי שוחחנו עם גרומיקו למחרת ההכרזה בבית או"ם. הוא הטיל ספק אם האנגלים י-אמת יפנו את ארץ-ישראל. ניהלנו את השיחה באנגלית. כשקמנו להיפרד אמרתי לו לפתע ברוסית, שפתי-אמי: "אנחנו נגרש אותם ב-עיסות!" גרומיקו פרץ בצחוק גדול, חזר על הפוסק בהנאה רבה באוזני שומרי ראשו, ש-פרצו אף הם בצחוק. אחרי שהחלימו מהפ-תעתם, כשנתגלה להם נציג אצ"ל רבן אודיסיה הרוסית."

אנדריי גרומיקו בשיחה עם שליחי אצ"ל - בלייק-סאנסם
"אנחנו נגרש אותם בבעיסות!"

שלף בבהלתו הראשונה שני אקדחים, ירה ללא אבחנה לכל עבר, פגע בכל שנודמן בקרבתי.

לאסור מישוהו - אכל... האמת הפשוטה היתה שלא היה למשטרת ישראל כל מושג מי הניח את הפצצה, גם לא כל רמז מאיזה חוגים באו המפוצצים. זה-היה מצב בלתי-נעים.

הוא היה גרוע שבועיים עקב משמעותו המדינית של המעשה: הפצצה עוררה תש"ו מת לב בכל העולם. אוהדי הסובייטים רמזו בגלוי כי המפוצצים היו אנשי הממשלה עצמה, אולי אפילו אנשי המשטרה. גם במדינות אנטי-קומוניסטיות עורר המעשה תגובות שליליות: חסינותו של דיפלומט היא אחד מעמודי-התחך של הגימוס האירופי, פרי שיקול תועלתי שבצע מנסיון של מאות בשנים.

היה ברור כי יש לעשות משהו, יש לאסור מישוהו, ללא כל דחוי. אבל את מי אפשר היה לאסור?

הנערים - הילל קוק. גל הטרור שהוביל למעשה זה החל עוד לפני שלושה חודשים (ראה מסגרת). אחרי כל מעשה חייכה המש"טרה חיוך עליון, פתחה בחקירה רצינית למחצה באמצעות קצינים נמוכים, שהכירו פושעים מקצועיים רבים אך היו דומים

* מימן: הילל (פיטר ברגסון) קוק, בשע"תו מזכיר הועד העברי לשיחרור לאומי ב-ארצות-הברית; משמאל: ערי ז'בוטינסקי, חבר הועד

משה וצמורה שרת בקבלת-פנים דיפלומטית לפני שדוש שנים
איש אינו אוהב קבצן בפתח

בנקודה זו התאחו כל הכשלוניות של מדי-מפריע לפעולה הבטחונית. הצרפתי דרש שה-סגל יפרסם הודעה ברוח זו.

מוטב גויים. זקן הסגל, שגריר ארצות-הברית, מונט דיוויס, רצה לחסוך לממשלה ישראל את אי-הנעימות העלולה לגבוע מד-רישה כזאת, שפרושה, בעצם, הבעת אי-אמון ליכולתה הבטחונית של הממשלה. הציע ל-אפשר לכל נציג דיפלומטי לנהוג בענין כפי-הבנתו. לשם יעילות, הסכיר, מוטב שהמדינות החפצות בכך תדרושנה תוספת שומרים מארצותיהן, כדי להמנע מתסוכנות הקשור ב-פעולת שמירה, המוגבלת על ידי החוקים הקובעים את חסינותו של שטח הצירות.

דעתו של שגריר ארצות-הברית נתקבלה. ממשלת ישראל, שאף לא קבלה הודעה רש-מית על דיון זה, הבינה איך שהוא את הרמז. בראשית השבוע הוגברו משמרות המשטרה על כל הצירות הזרות.

הוצאה נוספת: 12 חיילי הצי האמריקאי (מרנס), שהשתעממו עד כה בקונסוליה ה-אמריקאית בירושלים, הועברו כתגבורת ל-משמר הצירות האמריקאית, ויכולו להיטיב בלילות בחיי הלילה של תל-אביב.

יריות לכל עבר

הפצצה שהתפוצצה בבית הצירות הסובייטית בתל-אביב עוררה אנשים רבים משנתם. אולם איש לא התעורר בצורה פחות נעימה מאשר משטרת-ישראל. משך כמה ימים דמתה המשטרה לאדם שנרדם במיטתו הקיץ לפתע לקול יריות.

ניות החוץ הישראלית כמשך ארבע שנים. אי-בת כל הערבים, ללא הבדל דת, מדינה ומעמד, חזקה היום יותר מאשר היתה אי-פעם. בריחה-המועצות, אחרי שהכריזה מלחמה על ישראל, רתמה את כל משקלה למסע של כיבוש ה-עולם הערבי. לארצות-הברית אין כל ברירה אלא להתחרות עם הרוסים על יידידות דר-בים. מדינת ישראל חולה להיות גורם במצב-אות חדשה זו.

מדינות החוץ הישראלית הפכה, כמעט, נושא לדיונים של ועדות ועול: איז טעם רב-להתויק משרד עם מאות עובדים ועשרות ציריות כשאין מדיניות-חוץ. את ההפקיד האחרון ששרד לפליטה - להשתמש בלחץ יהודי אמריקה על ממשלתם כדי להשיג כסף נדבות, אפשר היה להעביר למדור כתאים במשרד האוצר.

בהעדר התלטה כזאת, ישנה פרוצדורה אח-רת למקרים כאלה במדינה דימוקרטית: לה-עביר את משרד-החוץ הישראלי לרשותו של אדם שיש לו מדיניות-חוץ.

טרור

הדים אקסטריו-אליים

"פצצה אינה מבינה במדיניות גבוהה, טב-עת: אפשר להטילה על כל אחד, ובכל מקום."

טרוריסט אירי אלמוני, אימרה זו זכרו, אולי, גם אנשי הסגל הדיפלומטי בישראל, כאשר נתכנסו בסוף השבוע שעבר לשיבתם החדשה השגררת, מובן שאנשי הצירות הסובייטית לא נכחו בישיבה, היות וממילא חזלו להיות דיפל-מטים. אולם ראשי המשלחות הדיפלומטיות האחרות, שישו מאד למצב הבטחון שנוצר במדינה, שהרי מחר עלולה קבוצה אחרת, שמשוהו במדיניות החוץ של ארץ איון שהיא לא יתקבל על דעתה, לזרוק פצצה על צירות אותה ארץ.

נציגי השגרירות הבריטית הציעו לדרוש ממשלת ישראל להגביר את המשמרות על-בני הנציגות הזרות. האחראי לבטחון ה-צירות הצרפתית דרש להזים את טענת מכשלת ישראל כי מצבן האקסטריו-אלי של הצירות מפריע לפעולות המשטרה. * * הקצין הצרפתי טען שזכותן של הצירות למנוע פעולה חופשית של המשטרה בשטחן, אולם ילדותי לטעון - לזכרו - כי הדבר

* השבוע, מיד אחרי ניתוק היחסים, הבי-ליט אבא אבג, שגריר ישראל רושינגטון, תפקיד זה: על-סמך ניתוק היחסים ביקש את המעצמות המערביות להגביר את תמיכתן ה-כספית לישראל. * * ראש הממשלה, דוד בן-גוריון, טען בנאומו בכנסת כי הצירות הסובייטית מנעה ממשטרת ישראל מלפעול ביעילות הדרושה, משום שלא אפשרה לה להכנס לשטח ה-צירי, וזה, שהוא, בהתאם לחוק הבינלאומי, שטח סובייטי.

בשטח הפוליטי לפרים בחנות-חרסניה. הת- גובה הכלליה של המשטרה היתה מעין "ישחקו הנערים לפנינו". אולם טבעם של נערים מסוג זה הוא שמישחקם מתפשט והולך. למפוצצים ולמ- ציתים היתה ההרגשה כי "הממשלה אתנו". הרגשת הבטחון שלהם גברה והלכה, עד שהעזו לעשות את המעשה שהם עצמם לא הבינו את כל משמעותו ההרסנית.

מחחרת לכל. למשטרה אין האמצעים הדרושים כדי לטפל בפשעים פוליטיים. ישנם במדינת ישראל מנגנונים ממשלתיים ומפי- לגתיים בבילוש פוליטי מסוג מפוקפק (כגון) הטמנת מכשיר-ההאזנה בשולחן הכתיבה של מאיר יערי, אולם מנגנונים אלה לא נוצרו כדי למנוע פשעים.

התוצאה היא שכל אדם יכול בשקט גמור לייסד מחתרות, לזרוק פצצות ולשרוף רכוש. כל עוד לא ייתפס במקרה בשעת מעשה, וכל עוד אין הוא פוגע בממשלה עצמה, אין צפויה לו כמעט כל סכנה. **השם התאים.** ישבו קציני משטרה והירהרו מה לעשות מיד. למזלם היה לאחד מהם רעיון גאוני. הוא שמע כי קיימת אי שם

חיש להם קשר עם הפצצה? במכונית הכלא הגדולה מובאים העצירים לבית משפט השלום בתל אביב. להוצאת פקודת מעצר, חלק גדול מהם שוחרר כעבור ימים אחדים.

מעצר בהגרלה. חביב שיבר הוא אדם שניסה משך שנים למשוך אל עצמו תשומת לב כל שהיא. עד שעזרה לו השבוע המש- טרה, לא הצליח בכך: איש לא תהיהס אליו ברצינות. בבחירות לכנסת השניה אסף בדיוק 375 קולות. הליגה שלו היתה מור- כבת, פחות או יותר, מחביב שיבר לבדו. העצירים האחרים נעצרו אף הם, כמעט, בהגרלה. הם כללו צעירים שלא עסקו מעולם בפוליטיקה, עורך-דין רביוניסטי שפרש מזמן מכל פעילות רצינית. הדבר לא הפריע בעד המשטרה מלהביא את רובם לפני השר פסח, שהוציאה נגדם פקודת מעצר ל-10 ימים.

פצצות במקום רעיונות. קשה היה להאשים את המשטרה. היא דאגה, קודם כל, לשם הטוב של המדינה. בהעדר מחלקה פר- עוקבת בקביעות אחרי ההתפתחויות הפר- ליטית במדינה, לא היה לה פשוט כל מושג מגין באו המתנקשים.

מגין באו באמת? קשה היה למצוא את האנשים, אך קל היה לזהות את הורם שהור- ליד איתם. מאז קום המדינה קם דור צעיר שעוד חי תחת רושם המחתרות (שלא הס- פיק להשתתף בהן), סבל מרגש גובר והולך של אי-שביעות-רצון וחוסר-אונים. בשנה האחרונה, ביחוד אחרי הפצצה הראשונה בבית שר-התחבורה, גילו חוגים אלה את הדרך הנוחה לפעולה: במקום להוליד רע- יונות או כחות פוליטיים חדשים, דבר שלא היו מסוגלים לעשותו, עברו לשורה של מעשי-אלימות שהיו קלים לביצוע, לא היו כרוכים בשום סיכון אמתי.

המיוחד באנשים אלה היה שלא ניסו כלל להופיע בפני הציבור, לקבל על עצמם אחר- יות ציבורית למעשיהם, להסביר את כוונתם לכלל. אך לא היה ספק מהי האיירה ממנה ינקו: המסורת של אציל ולחי, אותה לא הבינו כראוי.

דבר אחד בלט בהם: גישתם לתפקיד שה- ציבו לעצמם היתה הרבה יותר מקצועית מגישתם של שומרי החוק והסדר.

מדיניות

אל נא תאמר לי שלום

שעות מספר לאחר הטלת הפצצה בשרות רוטשילד בתל-אביב, התקיימה כרח' גלובוסקי 8, בצירות ישראל במוסקבה, פרידה לאריה ארוך, מזכיר ראשון בצירות, שעמד לחזור לישראל. אם כי במוסקבה אין דיפלומטים סובייטיים נוהגים להשתתף במסיבות כאלה - מקובל כי מחלקת הסכס של משרד החוץ שולחת נציג רשמי. הדיפלומטים של מדינות הדמוקרטיה-העממית, לעומת זה, נהגו להיר- פיע במסיבות כאלה, אפילו בצירות ישראל. להפתעתו של הצייר, שמואל אלישיב, לא הופיע הפעם נציג מחלקת הסכס ואף לא באי-כח מדינות הדמוקרטיה העממית, ובני- גוד לכל ניהג הנימוסין הדיפלומטי, אף לא התנצלו.

הדבר עורר דאגות עמוקות בלב אלישיב, שמיהר להבריק דין וחשבון על המקרה לי- קריה. בתשובה למברקו קבל את ההודעה על הפצצה בצירות בתל-אביב ועל נוסח הודעת הממשלה, נתבקש להביע צערו בפני משרד החוץ הסוביטי. במשך כל יום שלישי הטרוד מזכיר הצייר

תרבוש וסימן זי: העציר הימני הרים את ידו לסימן זי של צירציל כשראה את הצלם, ביקש, מן הסתם, להפגין בצורה זו את השקפתו האנטי-קומוניסטית. חובש התרבוש הוא אחד הערבים שנאסרו בצורה מזוהה, כנראה כדי להחליש את הרושם האנטי-יהודי בעולם.

ברוך נארי, עציר. בולט בזקנו האדום ובמקלו, העתונאי ברוך נאדל, איש לחי' ידוע.

נתיב הטרור

אחרי שהונחה פצצה בביתו של שר-התחבורה, דוד צבי פוקס, כמחאה נגד הגבלת התנועה בשבת, ונתגלתה פצצה במשרד-החוזק בידי אדם שביקש למחות נגד הסכם השילומים עם גרמניה, נפתחה שורה של מעשי-טרור שבוצעו, כנראה, על-ידי אותה קבוצה מתוך אותה מגמה. משך שלושה חודשים רצופים מעשי טרור אלה, לא פתחה המשטרה בכל פעולה רצינית לגילוי המבצעים ולחיסול קבוצתם. ואלה מעשי הטרור:

נובמבר 1952 ★
הונחה פצצה במערכת העולס הזה כמחאה על מאמרים המובילים, כביכול, "את הנוער העברי לזרועות מפ"ם." איש אחד נפצע.

★
הונחה פצצה בקירבת הצירות הצ'כוסלובקית. לא היו פצועים.

★
הונחה פצצה במועדון הנוער הקומוניסטי בתל-אביב. אין פצועים. הפצצה דמתה, לדעת החוקרים, לזו שהונחה במערכת העולס הזה.

★
נעשה נסיון לשרוף את מועדון מק"י בירושלים.

★
נגנב גיפ ליד מערכת העולס הזה בתל-אביב. נעשה נסיון לגנוב גיפ שני של עובד המערכת, שחנה במקום אחר. מיתקני-בטחון מיוחדים מנעו את הגניבה השנייה.

★
הונחה פצצה שניה ליד מועדון הנוער הקומוניסטי. נעשה נסיון לשרוף את מכוניתו של הציר הסובייטי בתל-אביב, על אף שמירת המשטרה. הנסיון סוכל על-ידי השומרים הרוסיים.

★
הוצתה חנות ירושלמית, בה נמכרו ספרים סובייטיים. נזק קל.

★
הוצתה בשנית חנות הספרים הסובייטיים בירושלים. נזקים ניכרים.

★
פברואר 1953 נשלחו מכתבי איום לסוכנויות-הפצה. הדורשים מהן לא להפיץ ספרים סובייטיים.

★
הונחה פצצה ליד בית הצירות הסובייטית בתל-אביב. שלושה פצועים. אחת פצועה קשה. הפצצה דמתה לאלו שהונחו בפעולות הקודמות.

★
נשלח מכתב איום לחבר-הכנסת משה סנה. נשלחו מכתבי איום לבעלי בתי קולנוע, לכל ישיכירו את אולמיהם לפעולות פרר-סובייטיות.

★
אחרי כל המקרים, עד לפצצה ליד בית הצירות, לא נאסר שום איש, לא הועמד לדין איש אחד. העתונות הסתפקה ברובה במכריע בהודעת העובדות. נמנעה מלהביע כל נזיפה למבצעים. שום אישיות ממשלתית לא מצאה לנכון להוקיע טרור זה.

הכנסת

פשעי-פשע

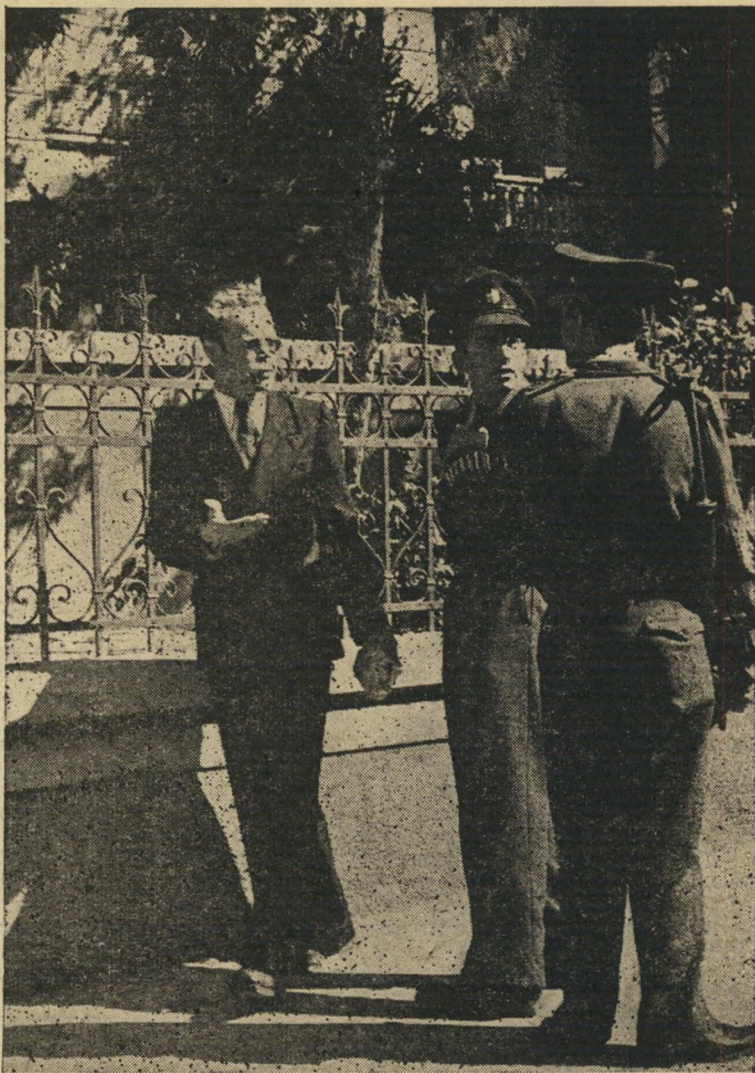
משך כמה שעות עמד בכור שיטתית, שר המשטרה נעים-הליכות (ומעט ההשפעה על עניני המשטרה), באש צולבת קשה, על כל אשר לא עשתה המשטרה (כדי למנוע את ה- פשע בבית הצירות וכדי לתפוס את טומני מכשיר ההאזנה בחדרו של מאיר יערי). לפתע השתנה כיוון האש, והשר ספג כמה מכות מילוליות חמורות על מעשה שהמשיך טרה אמנם עשתה: הוצאת ירחון סנסציוני המוקדש ל"עולם הפשע".

על דוכן הנואמים עמדה אסתר רויאל-נאור, הח"כית נמוכה-הקומה וחריפת-הלשון של תנועת-החרות, אחותו של מפקד אצ"ל הנוער.

"אנו עדים להדרדרות גדולה במוסר ה- חברתי והאישני", קראה רויאל נאור, "המשיך פחה הולכת ומתפוררת. מקרים מזועזעים של רצח ומעשי פשע. מעשי פריצה ונסיונות שוד. כיצד לוחמת המשטרה בכל התופעה

רות את משרד החוזק הסובייטי בנסותו לארגן ראיין לציר עם אישיות מוסמכת, קבל תשובה מתחמקת: "הבקשה הועברה לגורמים ה- מוסמכים." אך בשעות אחר הצהריים נודע ממקור כלשהו, לדפלוסט צעיר של הצירות האמריקאית, כי אלישיב עומד להיות מוזמן אל אנדרי וישינסקי. אלישיב קיבל את ה- ידיעה בקור רוח, כי סבר שזו התשובה לבקשתו. מיהר להודיע בשמחה למשרד החוזק הישראלי כי כנראה יתקבל סוף סוף לראיון. הלידה הסובייטי. הדיפלומטים ששרתו במוסקבה התרגלו מכבר לעובדה שלמנהיגי ברית המועצות יום עבודה ארוך, הנמשך שעות ארוכות אל תוך הלילה. לכן לא התפלאו אנשי צירות ישראל כשבשעה 11 בלילה, הודיע להם יאן גוצב, מזכירו הפרטי של וישינסקי, כי שמואל אלישיב מתבקש להיות במשרד החוזק הסובייטי בשעה 12.45.

אלישיב המשיך במרץ להכין את הודעת ההתנצלות שלו בפני השלטונות הסובייטיים. אולם הפסיק עבודה זו כשקבל קריאה טל- פונית מהגרי שפירא, כתב סוכנות יונייטד פרס כמוסקבה, שהודיע כי ככל עתונאי

רוסי חשוד מאד: אחרי שהוטלה הפצצה, נכנסה המשטרה לפעולה במזוא התנופה, בדקה בקפדנות את זהות הנכנסים לבנין הצירות. אחד מאלה, שהצליחו רק בקושי להיכנס פנימה, היה איבאן גרישין, אחד מנהגי הצירות (למעלה). שנפצע יום קודם בהתפוצצות. לפנות ערב הוחלפו השוטרים הרגילים באנשי משמר-גבולות, חובשי כומתות ירוקות (משמאל), שהקפידו עוד יותר על העוברים ושבים, סירבו אפילו להרשות לצלמים להנציחם.

החוזק, ראה גם הוא באותו ערב את הגהה של גליון פרבוה (שמעמל להופיע בבוקר למחרת) וכו נוסח הודעת ברית-המועצות על נתוק היחסים עם ישראל. אז הבין אלישיב כי הודעתו על צער ממשלת ישראל, מיותרת.

חמש-מאות הוגברו: בשעה 12.45 נמ' צא אלישיב בלשכת שר החוזק הרוסי. הוא נתבקש להמתין. כעבור עשר דקות נכנס וישינסקי בלהיית מזכירו הפרטי גוצב ועוד איש במדי משרד החוזק הסובייטי. וישינסקי לא לחץ את ידי הציר ולא ברכו, הוציא מכיס מעילו נייר וקרא במשך לא יותר משלוש דקות את ההודעה הרשמית, הוסיף עליה בעל-פה: "בקשר לסדורים הסכניים תתקשר עם אנשי הסכס".

מבלי להסדר, יצא וישינסקי את החדר, וגוצב ליווה את הציר אלישיב למכוניתו בפתח הקרמלין.

משהגיע לבית הצירות, חש אלישיב באופן כמשי ביותר את העובדה שלמעשה אינו כבר ציר: נוסף למשמר הרגיל של הצירות, המורכב משני שוטרים, הופקדו על בית הצירות שוטרים סובייטיים נוספים, חלקם בלבוש אזרחי.

סכסוכים

מה גידו?

משך כמה חודשים קיימה חברת יעל קואופ' פתרון המוניות של החיילים המשורררים, שרות מוניות לבאר-שבע. הדבר לא היה כדאי, לדבריו, אולם הם ניסו להרחיק-ראות: יביא יום ובאר-שבע תהיה לעיר גדולה, יעל תהנה מהשקעותיה בימים קשים יותר. היום הגדול טרם הגיע. במקומו באו המור גיות של החברה החדשה, אריה, שבעליה גם הם הרחיק-ראות, תלו תקוות בעיר העתיד. הקוהה זו גרמה לצרות בהנה: יעל סרבה להכיר במתחזה, חסמה השבוע את הכביש לבאר-שבע. חבריה, ביניהם קטועי-אברים,

את הארץ, למרות ניתוק היחסים, חששו לחפשים ולסכוכים. לדברי אחד האמריקאים, נשמרה הגופה בפורמלין או במקרר חשמלי. על כל פנים, אמר, לא הייתי רוצה לשתות חייסקי שנשמר בפרזיג'ר זה."

מעשי מופת

אעתון בן 5 לתינוק בן שנה

באחד הערבים החודש שידר שמעון סאמט. כתב הארץ וקול ישראל שיחה עם רופא על כיצבם של למעלה מ-2000 ילדים החולים ב"שחוק בישראל. למחרת קיבל סאמט מכתב מאח אחד המאזינים, בו פופר לו על משפחת

הם היו משלחת של עובדי הכנסת, ארגון המלכד 80 איש, שבאו להגיש לנשיא לש" עבר חבר הכנסת יצחק בן צבי, שי בצורת ספר, שהכיל את כל נאומיו מעל במה זו. כלל הספר, עטוף כריכת קלף אמיתית, את כל דבריו מנאומו הראשון במועצת המדינה במוזיאון תל אביב, את הצעתו מטעם סיעתו לבחור בחיים וייצמן לכס הנשיאות יעד ל" דברי הוקרתו על בחירתו הוא לתפקיד הנעלה.

המשלחת נכנסה סוף סוף למשרדו של הגר שיא, המרוחח בהשואה לחרר השונה שלו בו עבד בימים הראשונים אחרי בחירתו, מסרה לו את המתנה. בן צבי נראה מופתע, לא רק מתשומת הלב שהקדישו לו עובדי הכנסת, מזכירים, סדרנים וכתבניות. הוא דפדף בכרך המכיל 47 נאומים די ארוכים, שאל בתמהון: "מה? כל כך הרבה דברתי?"

חידוש נוסף, שיעשיר את יומו של הנשיא: מכשיר, שיאפשר לו להאזין לשיבות הכנ" סת.

למישהו נודע, כי לנשיא צרפת, אירול, יש מקלט במשרדו, המעביר אליו את כל דיוני הבית. מיד ניתנה הוראה לשר הדואר הישראלי, ד"ר יוסף בורג, לדאוג, כי ישראל לא תפגור. השר ניגש לביצוע, הטיל על מהג' וסיו את הגשמת המשימה. לו צריך היה הנשיא רק לשמוע את הנאר מים מעל במת הכנסת, היה הדבר קל, כרוד רק בהנחת חוט מהמיקרופון לביתו, אלא שי הדבר סובך, עם החלטה, כי אין למנוע מי יצחק בן צבי גם את עונג ההאזנה לקריאות הבינים העסיסיות מהספסלים. תגובת הנשיא: "מתי אקבל טלביזיה?"

ואשר לבעית כוח האדם המשטרתי, הרי האנשים המועסקים בעתון זה - קצינים ושוטרים, שהצטרפו לעבוד כצלמים, רפוד' טרים, משוררים, סופרים והוגי-דעות - אולי מוסב יהיה להעסיקם כדי שיעזרו לנער את גל הפשעים המציף את המדינה?"

תצלומים לשימוש משפטי. כתשובה מסר השר שפע של עובדות משכונות. היה להן ליקוי אחד: הן לא התאימו בדיוק למציאות.

טען השר: "העתון אינו עולה לממשלה ולקופת המדינה בפרוטתה." אולם הגליון הי ראשון היה כרוך בהפסד. יתכן שבאופן סכני לא יופיע סכום זה בשום תקציב רשמי: יש למסורה קרנות אחרות. אולם גם אלה קרנות ציבוריות למעשה.

טען השר: "הגיר נקנה כמו בשביל עתון אחר מוקצב על ידי הממשלה, כלכל יתר הצתונים." אך למעשה ניתן הגיר למשטרה בשביל צרכים אחרים, עולה באיכותו בהרבה על גיר-העתון הגרוע המוקצב על-ידי הממ' שלה לכל יתר העתונים.

טען השר: "הסופרים הם סופרים אזר' חיים... בעד הכל משלמים." למעשה עוסקים שוטרים רבים, ביניהם קצינים גבוהים, בעבודה השוטפת של העתון, כותבים בו מאמרים (ולאו דווקא בשעות הפנאי). נוסף על העוב' דים האזרחיים, העוסקים בעבודות עריכה טכנית. חלק ניכר מן הצילומים הוא פרי ידי צלמי המשטרה, המקבלים משכורת כדי להכין תצלומים לשימוש משפטי.

טען השר: "ההוצאות מתכסות על ידי ההכנסות מהמכירה והפרסומת. אולם הי גליון הראשון ענה בהפסד של 1000 ל"י, מלבד משכורות השוטרים ותחבורת הי משטרה.

כפי הוזלת. לבסוף הגיש השר לכנסת רשימה ארוכה של עתונים דומים, כביכול, המופיעים בעולם. אולם אף לא אחד מהם דמה ל-999. עתונים סנסציוניים אינם שייכים, בעולם הגדול, למשטרה. עתוני משטרה ב' עולם אינם סנסציוניים אלא עלוני הרכה רציניים, שאין להם סיכוי רב להימכר ברי חובות ובפרברים.

טען חבר כנסת מטיעה מפא"י: כדאי למשרד החוץ להוציא עתון משלו. לעתון כזה יהיה חומר סנסציוני: כל האגרות הסור' דיות של הממשלה. תהיה לו רשת חסרת'

תעלומות

אסמכים דיפלומטיים

המשא הראשון שהוצא מבנין צירות ברית המועצות, לאחר ההודעה על ניתוק היחסים הדיפלומטיים, היה ארגו עץ באורך שני מטר וברוחב של חצי מטר. הארגו הועבר לשדה התעופה בלוד.

כשהובא לשדה התעופה בלוד על ידי נהג הצירות, והוא נתבקש להצהיר את תוכן החבילה, פסק, התקשר טלפונית עם הציר רות. לאחר השיחה, מהר להצהיר כי תוכן

שירה פלינט, נהג מייסר-עבודת, הגרה בצ' ריף בשכונת הרכבת ואשר בנם ראובן, בן השנה, חלה בשיתוק הילדים.

המחלה תקפה את התינוק לפני כחצי שנה, גרמה לו לשיתוק בשתי הרגליים. בזמן הא' חרון, סיפר המאזין לעתונאי, החל גם חוט' השדרה של התינוק להפגע במחלה והרופ' אים קבעו שיש לשים את הפעוט במכשיר אורטופדי שמחירו 180 ל"י. כיון שבילוי הי' משפחה לא היה סכום כזה, נתבקש סאמט קעזור בהשגתו על ידי פניה לציבור. מגבית פנימית. ספר העתונאי: "בת' הריה רציית לפתוח במעין מגבית פנימית... אך לפתע נזכרתי שבו כיום הוזמנתי על ידי מערכת מעריב לסעודה חגיגת במלאת חמש שנים לקיום העתון... וצנצה מחשבה במוחי: למה לא יושלבו (אנשי מעריב) את מעשה הצלה הילד האומלל בחשבון ההוצאות של חגיגת היובל?"

סאמט פנה באגרת אל חבריו למקצוע ב' עתון הערב, הציע להם להשתתף ברכישת המכשיר ואף בריפוי של הילד. את המכתב הכין בשעה מאוחרת בלילה במערכת הארץ וכבר למחרת בבוקר קיבל הודעה ממעריב שהצעתו נתקבלה בשמחה. מעריב גם פרסם כהבה על כל הענין ומיד החלו זורמות למע' רכת תרומות מאת קוראים. בשבת שעברה ביקרו בביתו של סאמט התינוק ואביו, כשי הראשון מחויק בידו זר פרחים גדול, מתיה לעתונאי

ההיטיב את היחסים. באותו שבוע הביא סאמט בעתונו ספור אודות מקרה אחר הקשור במחלת שיתוק הילדים. רופא ערבי מהעיר העתיקה, שבנו סובל מן המחלה, ב' קט רשות מיוחדת משלטונות ירדן וישראל: להתיר למנתח אורטופדי, תושב תל-אביב, שי הוא מכירו עוד מימי הבריטים, לנסות להציל את הבן על ידי נתוח שיעשה בתל-אביב. הי' פניה הועברה לממשלות הנוגעות, המטפלות בה.

העיר רופא ישראלי: מלוי הבקשה לא זויק יאיש, יועל להיטיב את היחסים המחודדים שבין שתי השכונות.

עתונות

אל תגוים!

כותרת השבועי, בידיעות אחרונות: מניתוק היחסים לא תצמח ברכה.

ח"כ אסתר רזיאל-נאור. על סדר היום: פשעולוגיה

דוגמה של כתיב חוף: הממשלה צרף לכל צירות נספח-לעניני-ארכיון, שיעסוק "בשעות הפנאי" בכתיבת מאמרים. בינתיים עבר המאבק לועדה-פנים של הכנסת. שתצטרך להחליט למי הזכות ללמד את האזרח כיצד מכייסים מן הוולת.

הנשיאות

הפתעה

בחדר המתנתו של נשיא ישראל, במשרדו החדש שבמגרש הרוסים הירושלמי בשכונתם של תחנת מגן דוד אדום ומטה משטרת ירו' שליב, הסתובבו ארבעה גברים ואשה אחת. הם נראו - ובודאי אמנם היו - מאד עצבי גיים.

חולה-שיתוק ראובן פלינט אגרת בליה - תוצאה בבוקר

שכבו תחת גלגלי מכוניות אריה. הומינו את נוסעיהן לעבור למוניות שלהם.

העבור שעות מספר הופיעה המשטרה. הת' פתיה: התכתשות כללית, בה איבד נכה אחד את רגלו המלאכותית. צלם-עתונאי שהוועק למקום שלף את מצלמתו, ניסה להנציח את החמינה. לפתע ירדה עליו יד כבדה של שר' טר, שעשתה מעשה שהוא יחיד במינו בכל ארץ, וביחוד בארץ בה מוציאה המשטרה עתון' משלה: היא החרימה את סרט המצ' למה. השמידה אותה, למען לא תגענה תמונות המזוזה לעתונים.

אמר נהג יעל: המשטרה צודקת. כי מה יגידו הבריות על תמונות בהן נראית המשטרה מכה נכים שהקריבו את רגליהם למען הי' מדינה?

דרכי חיים

למען האהבה

מול היתה נערה צעירה מאד, אך כאשר הכירה את זיוי בשוק הסואן של רמלה אמרה לו כמעט מיד: "אני אוהבת אותך". השוכנתו הדומה של זיוי ירדה אחריה פוישות רומנטיות, בילויים בבית קפה, ב' אולמות הקולנוע. שניהם היו מאושרים, ל' פחות כך נראו כלפי חוץ. אך כל אחד מהם הסתיר בחורש שיש בו משה אחר, מיהרו להח' מול היתה רק בת 14.

כאשר התעברו הוריה, אסרו עליה לצאת מביתה, נפגשו השניים באישון לילה, גילו אחד לשני את בעיותיהם, החליטו לפתור אותן בצורה פשוטה: זיוי יתגרש מאשתו, מול תעלים את תעודת הזהות שלה.

הווג החליט לבלות זמן מה בצריפו של זיוי במעברת רמת-ישי שליד חיפה, אך הרי' ריהו שידעו כי צניעות ילדתם אינה בטוחה ביותר בחורש שיש בו משה אחר, מיהרו להח' זירה לביתה, לשולחה לבדיקת רופא, שקבע כי מול היתה עדיין בתולה.

לאחר שבועות מספר שוב גברו הגעגור' עים. השניים קבעו פגישה בחצית הלילה, בכביש הראשי של רמלה. לאחר טלפוני דרך הגיעו לשכונת התקוה בתל-אביב, עלו לחדרו של חברו של זיוי, שהתפנה במיוחד.

המשטרה עצרה את זיוי, האשימה אותו באונס נערה שגילה למטה מ-16. אך זיוי טען "פני השופט: "לא עשיתי זאת. אף על פי כן, אני אוהב אותה ומסכים לשבת שנים אחדות למענה."

משטרה

אסי' 2 הולך

כשהוקמה משטרת ישראל, נמסר תפקיד של מסי' 1 ליוחזקאל סהר, איש אמונם של יועצי בי. בי. לצדו, ככוח מנהלתי, הועמד סגן: יוסף נחמיאס, צעיר בן משפחה ספי רדית ידועה, שחום וחיכוני.

נחמיאס שגשג בתפקידו. אולם ענן כבד ריחף על משרדו בבית הגדול ליד פסי ה-רכבת בתל-אביב, בו שוכן המטה הארצי של המשטרה. לא היה לו כל סיכוי להיות אי-פעם מסי' 1, לא מחוסר יכולת אישית אלא בגלל עמדתו המוצקה של המפקח ה-כללי (שאינו כפוף, למעשה, לשר המשטרה). לצעיר דינמי קשה להיות סגן לעולם ועד. השבוע אושר סופית: יוסף נחמיאס ית-פטר מתפקידו, יעבור, כנראה, למשרד החוק, שם יוכל להיות מסי' 1 באחת הציריות או הקונסוליות הישראליות.

נראה שתפקידו של נחמיאס לא יתמלא לפי שעה. כתפקידו של סגן הרמטכ"ל בצבא, ישאר ריק, יחולק בין כמה קצינים גבוהים.

משפט

סיגני שאלה יקרים

הלחם, המצרף החיוני לאדם, ביחוד לאדם חושב ישראל, מובא לארץ, כגרגירי חיטה, מארצות חוץ, מעסיק ביותר את פועלי הנמל, בבייחוד, את משרד האוצר.

הסכומים העצומים אותם משלמת המדינה לקניית גרעיני החיטה, הניעה את פקיד האר-צר להאזין, לפני חמש שנים, להצעותיו של מומחה, יליד רוסיה וכן לדור שלם של מגדלי חיטה, שהסכים לתרום את ידיעותיו הרבות, לקבל עליו תפקיד יועץ לענייני טחינה במשרד המסחר והתעשייה.

המומחה, נחום פסחוביץ, בעל תואר של מהנדס טכנולוג, לא אכזב את התקוות שתלו בו, יעץ להקים מכוונת שאיבה ענקיות על יד סורק המטען במהירות מבטן האניה, הועבר לממגורות * חדישות, נשמר בהן בצורה מצויינת.

החסכון שהושג היה מפליא: הפריקה המהירה הקטינה את ההוצאות ב-50%, מראש דואגי המלאי חלף כאב הראש שהטי-רד אותם משך תקופה ארוכה.

לפני שבועיים, כאשר דודף פסחוביץ בדו השבועון האנגלי ביזנס דייג'סט, הוציא לאור בחיפה, מצא על אחד מעמודיו רשימה שהי-כילה שלושה עשר סעיפים שבאו בצורת שאלות, נגעו בפרשת חברת דגון בע"מ שהקימה את המגירות.

שהתשובות תעוררנה לטהר את העסק ה-מולוכך" עליו מדברת כל העיר. תשובתו של פסחוביץ לא איחרה לבוא: בעזרת עורך דין שמואל תמיר הגיש תביעה לפיצויים בסך עשרת אלפים ל"י ממערכת העיתון, מחברת דגון, שלדעתו בימה את המאמר. אם יקרא בית המשפט למנהלי החברה לה-עיד, יעלו על הדוכן, בין היתר: פרץ ברנשטיין שר המסחר והתעשייה.

רק כמו האשכנזים

תשעה חדשים לאחר שנשא נסים ישראל-אי את חנה לאשה בעיר המדברית עדין, ילדה לו אשתו את הבת הראשונה. כעבור שנה נוס-פה לעריסה תינוקת שניה. אך כאשר עלו ל-ארץ אמרה לו חנה: "מספיק! כאן לא עדין, לא רוצה יותר ילדים".

לנסים היתה זו מכה קשה. חבריו בגילו הפכו מומן לאבות של שבעה-שמונה בנים ובנות. לו לא היה אף בן אחד, אך המכה היתה עוד גדולה יותר מאשר שאלת גידול המשפחה. הוא היה תימני אדוק, לא האמין בשיטות מניעת ההריון. לכן למעשה, התפר-שה החלטת אשתו בסיום יחסי המין ביניהם. היה זה ערבון צורב לגבי נסים, שניסה בכל כח השפעתו להניא את אשת מדעתה. אך חנה היתה עיקשת, עמדה על שלה: "או שתעשה כמו האשכנזים או כלום", אמרה. לעזרתה באה אמה שהיתה תמיד כעצם בב-רונו של נסים. עוד בעדין, זכר היטב, מררה אח חייו וחי אורחיו.

לא דימוקריטיה, אם אי אפשר, נסים החליט לבטוף לעשות את מה שכל בן עדין בעל כבוד עצמי היה עושה במקומו ובארצו: לשאת אשה שניה. הוא פגש בנערה, ביקש את ידה. היא הסכימה, אך חזרה בה כאשר נודע לה שהוא נשוי. כאשר חזר הביתה, מצא כי אשתו לקחה עמה את שתי הילדות, עזבה את הבית. החזרת המשפחה לבית עלתה ל-נסים במאמצים גדולים, לאחר ריב גדול עם אמה ואחיה של אשתו שטענו כי אינו "שוה פרוטה".

סבלנותו פקעה. הוא הכיר את לאה בת ה-17 במחנה העולים בבאר-יעקב, ביקשה ל-הנשא לו מיד. לאה הסכימה, לא נרעשה כא-שר נודע לה לאחר ההופה כי נסים נשוי. את הנשואין ערך רב מקומי, שהסתמך על תעודת הויהויו של נסים בה צויין מצבו ה-משפחתי כרוק.

ירח הדבש היה קצר ביותר, הסתיים ב-בית המשפט המחוזי, ממנו נשלח נסים ל-חדשים מסור, בעון ביגמיה. בדרך ללא סיגן, במבטאו המיוחד: "זה

אם אחת לא תסכים לשלוח את בתה לבית-הספר בלי ליחוי משטרת.

הווי

מי שילים לה' ?

בחדר המדרגות של הבית הרחובותי בן שתי הקומות נשמע רעש גדול. הויכוח, שהפך כמעט לתגרת ידים בין בעל הבית ודייריו, הסתיים, כדוגמת עשרות הויכוחים שקדמו לו, בנעילת הדלת בעצמה רבה על ידי הדייר. פניו של דוד גורביץ, בעל הבית הזועף, אדמו כסלק, הוא רחח מכעס, הפליט צרור

הורי הילדה הנרצחת אודט ואברהם לויין
לאחר 48 שעות, גופה קרה

קללות רוסיות לעבר הדלת האטומה, חזר שוב על טענותיו. דיירו, חיים נגר, המשלם לו כמה לירות בחודש שכר דירה, החליט להקים לול של תרנגולי הודו על גג הבית, סרב בכל חוקף להשליש את הסכום של 200 ל"י, אותו דרש גורביץ, כדמי מפתח בעד השטח. גורביץ, שהיה קמצן מטבעו, לא אבה לסור לעורך דין, להביא את הפרשה לבית המשפט. הוא החליט להתנקם בנגר בדרך מקורית. באחד הלילות של השבוע שעבר התנגב חרש אל גג ביתו, הוציא מלול דיירו תרנגול הודו, מסרו לאשתו, על מנת שתכין למחרת היום סעודת מלכים. נגר, שנוכח עם בוקר בחסרון אחד מעו-ותיו היקרים, חשד מיד בגורביץ, הוציק את אנשי המשטרה, שדפקו בדלת בעל הבית בדיוק כאשר עקרת הבית מרטה את נוצות התרנגול.

גורביץ ואשתו, שנוכחו רק אז כי הם עלולים להאסר בעון גניבה, החליטו להעלים את התרנגול השמן מעיני המחפשים. אבל כיצד יסתירו עשרה קילו בשר מבלי שיתגלה? לאשה היה רעיון גאוני: היא מהרה לנעול את דלת המטבח בפני אנשי החוק, נטלה את המכשיר טווח-הבשר, החלה להעביר דרכו במאמץ עליון את כל העוף. כאשר סיימה, זרקה את הבשר הטחון לתוך כיוור מטבח, פתחה את הדלת. אך גם רעיון מחוכם זה לא הצליח. נגר גילה את הנוצות המרוטות, הוכיח כי הן היו שייכות לאחד מתרנגוליו. לאחר סיום משפטו ניגש אל דוכן הגזבר, שלם את הקנס שהוטל עליו, הסכום: 200 ל"י.

הארץ

את "האמלט" מאת אותו הבמאי ראינו לפני "הגרי החמישי", אך אין ספק ש"הגרי החמישי" עולה לאין ערוך על "האמלט", בו לא הצליח הבמאי להביע את רוחו של שקספיר, כשם שהצליח לעשות זאת ב"האמלט".

אדיעזר בוכני

חזור, בבקשה. בינתיים נתחיל היום להתבדר, לפני אותו שופט, משפטו של... (על החשמד) ב. גולן, תל-אביב והיה שמח.

תובע-פיצויים נחום פסחוביץ

לאחר 13 שאגות, תביעה משפטית

לא דימוקריטיה אם אי אפשר להתחמק גם מי שרוצים.

פשעים

הרוצח און המפדה

אמא, אני הולכת לקנות מסיק, יש לי חצי גרוש", אמרה רחל לויין בת החמש לאמה. היה זה בשעה 6, באחד מערבי ה-שבוע. הילדה, שעזבה את ביתה בשכונת המטה האורחי, רמת גן, אצה אל החנות

ברית המועצות סביב ארץ הפלאים

הרוסים, שהקימו בסיביר מושבת עונשין גדולה, הגלו אליה פושעים פליליים, פוליטיים ואלמנטים סוציאליים בלתי רצויים, לא הסתפקו בכך, חספו עבודה סרוודקטיבית רציפה גית לתושבי האזור. אולם לא האמינו ביעילותה של עבודה מרד סתם.

בשנת 1936 אמר הגנרליסימו סטאלין: "אוצרות טבע עצומים טמונים באזורי הקורב הצפוני, עלינו לראוב לכך שכל העיניים הזה יזורם במהרה למנגרות הכלכלה הסובייטית". הגנרליסימו הסביר, אמנם, רק את האפשרויות הכלכליות, אך אין להגות כי לא חשב באותו זמן גם על האפשרויות הצבאיות והאסטרטגיות.

במסגרת תכנית החומש האחרונה הופעלו מאות אלפי עובדים להחייאת אזור הקורב, התגברו על תנאי הקור על ידי כמותיות עצומות של חדקה ששמשו במקום מי שתיה. החדקה נתנה תוצאות: פחם, שמן, גיקל, חומשת גרפית, בדיל, זהב ומלח. הוקמו מרכזים עירוניים, בכל אחד מהם יושבו כ-40 אלף איש. אספקת המזון לתושבים לא הייתה תל כלל בעיה, הגהרות הרבים אספרו דיג בקנה מידה גדול וחיות הבר הבטיחו ציד עשיר.

אולם למרות רצונם הטוב או הרע של הפועלים שהועסקו בעבודת כפייה באזור סביב לא התפתח כפי שסטאלין רצה. הסיבה: חור סר עורקי תחבורה טובים, ביוחד בעונת החרף, כשהגהרות קפואים. למעשה, מנותקת סביביו כמעט במשך כל השנה, רק 70 יום נוחים לתחבורה ימית ויבשתית. אשר לי תחבורה אווירית, רק שני מוצרים באים ב-חשבון להעברה בדרך זו: סרחת וזהב.

השמוש האסטרטגי לא זכה לעמוד במבחן המציאות, היות והמלחמה בין רוסיה ויפן במלחמת העולם השנייה נמשכה ששה ימים בלבד. השמוש היחיד היה העזרה שהעבירו האמריקאים בתקופת מלחמת העולם השנייה דרך מיצר ברינג, ציוד שכלל גם 452 אלף טון שנועדו לתכניות פתוח נרחבות של איור הקוסב.

ארצות הברית

נשיא להשכיר

הארי טרומן הגיע ב-21 בינואר לעיר משכנו, אינדיפונגס, מיזורי, כמחוסר עבודה. מששחרר מתפקידו כנשיא ארצות הברית, הוצף הצעות עבודה רבות, ביניהן: מנהל מתקנה בבית מסחר נבגדי נשים, עורך עתון ספורט, פסנתרן במועדון לילה.

טרומן נאלץ לדחות הצעות אלה, שלא עמדו בדבר עם כבוד המשרה שהחזיק בעבר, החליט לכתוב ספר זכרונות. המוילים קפצו על המציאה, קיפו כי טרומן, אשר סודות מדיניות רבים נודעו לו בתקופת היותו נשיא, יגלה אותם בספרו, התחרו על קבלת זכויות ההוצאה.

ההתחרות נסתיימה בזה שטרומן יקבל את שכר הסופרים העצום של חצי מיליון דולר עבור ספרו שיצא רק בשנה הבאה. בהכנת הספר עסק עוד מחוסרי עבודה אחזים, מראשי עוזריו לשעבר בבית הלבן.

סן מארינו

כל הצבא: 80 חיילי

במלחמת העולם השנייה היתה ריפובליקת הנגס של סן מארינו מדינה פאשיסטית. כאר שר נתבקשה על ידי מפקד כוחות הציר לי הפעיל את צבאה להגנה על גבולותיה, שיגר שר החוץ שלה את המברק הבא: "האם עלי להפעיל את כל 80 החיילים?"

80 חיילי סן מארינו, המייצגים את 15 אלף תושבי הריפובליקה המשתרעת על שטח של 50 קמ"ר במיצר הים האדריאטי היו כיבוש, לפני חדשים מספר, להכריז מלחמה, או לפחות מלחמה קרה, גם על 45 מיליון שכניהם האיטלקים. סיבת המלחמה: התשלום שהאיטלקים חייבים לסן מארינו תמורת כחירות היצאו שהעברו באמצעות איטליה.

מקורות מחייתה של סן מארינו הם:

ארצות הברית

על התורמים - השתער!

אדם הרוצה להיבחר לסנאט האמריקאי, שוכר קודם כל להקה של בנות יפות ורגילות, כדי שהצבעה בראש תהלוכותיו ברחובות, לכושות מכנסיים קצרים ככל המתור.

אדם הרוצה להיות מושל מדינה, תבטי ש' ילך לקרקס וישאל למה, ימים פיל או פרד עליו ירכב ברחובות.

כי בחיים האמריקאיים הגועשים קשה למי שוך תשומת לב. וכיצד ייבחר אדם, כיצד יאסוף כסף, כיצד יגיע בכלל למשהו, בלי למשוך תשומת לב?

מטרות דו-לאומיות. בעקיה זו נתקלו מנהלי מגבית העצמאות של מדינת ישראל, שהכניסו למדינה כמה מאות מליוני דולארים. רצה המקרה ובאותה שעה התלבטו באותה

חיילי חייליהאוויר האמריקאים שגויסו לאוסף התרומות טוב ללב, טוב לכיס

בעיה גם מפקדי אחד החילות האמריקאיים הזקוקים לפרסומת - חיל-האוויר של צי אר-צות-הברית. כי לחיל-האוויר זה צפויה סכנה מתמדת שייבלע על-ידי מתחרה, חיל-האוויר של צבא-היבשה. ואיפה הקצין הרוצה להיבלע על-ידי חיל מתחרה, בו קלושים הסיכויים לעלות בדרגה?

למנהלי המגבית ולמפקדי האוויר נתברר כי אפשר לעשות עסק משותף, ככל רעיון גאוני, היה גם רעיון זה פשוט בתכלית: ישנם יהודים בחיל-האוויר של הצי האמריקאי (ואי כן, איפה אינם?). לרוב מעוררים יהודים אלה רגשות בלתי-חיוניים בלב קצינים מקצועיים. אולם הפעם היו הרגשות הפוכים: אפשר היה לגצל את היהודים למטרות לאומיות - דו-לאומיות, בעצם.

הרעיון: ירכזו את החיילים היהודיים של חיל-האוויר הימי, יפעילו אותם במרוכז, במדי חילם, לאיסוף כספים למען מדינת-ישראל. זה טוב בשביל הכיס הישראלי. זה טוב גם בשביל חיל-האוויר הימי - שהיה היהודים יזכרו את החסד. ולהיהודים יש השפעה על דעת הקהל. קורפורל פינק, לפקודה! כך קרה

- מקומות שעשועים ומשחקי גורל.
- תעשית גרושין מפותחת: כסן מארינו אפשר לקבל גט חוף שלש שעות מב לי להזדקק לברור משפטי ממושך.
- מסבעות וכולים: אלה מוטבעים ומודפסים כל כמה שבועות מספר, משמים תומר לאספנים ברחבי העולם.
- תחנות רדיו וטלביזיה: עומדות לרשות אינו מדינה שהיא לשם פרסומת ותעמולה פוליטית.

הכלכלה המפותחת של ריפובליקה זו לא מנעה בעדה מלהקים שלטון קומוניסטי. ה' שלטון הקומוניסטי לא מנע מתושבי סן מארינו לבקש את עזרת תכנית מרשל.

בזמן האחרון השתפר מעמדה הבינלאומי של סן מארינו, שהגישה בקשה להתקבל כי חברה באומות המאוחדות, הצליחה אף ליישב את הסכסוך עם איטליה: גובה התשלום ה' עליה, איטליה בנתה רשת רכבות לסן-מארינו, הגדילה את יבוא הסבך.

דבר זה גרם לאושר רב במוינסטריון החוץ של סן מארינו. שר החוץ הודה לעובדיו על המפעל הדיפלומטי הנאה שבצעו. מספר ה' עובדים: שנים.

שביום בהיר אחד התפלאו המתנשפים באי זור הנופש של מיאמי, במדינת פלורידה אשר בדרום ארצות-הברית, לראות את הקורפורל אדווין פינק, בעל פרצוף יהודי מובהק, עומד ליד זוכן באחת הפינות ברחוב סואן, מציע לעוברים ושבאים אגרות של מלוח העצמאות הישראלי (בנוסף מפעל-הפיס בערי ישראל). קורפורל אלוין טרופר קיבל על עצמו למכור את האגרות בבתי-הקפה ובמסעדות.

התכנית נערכה לפי מיטב כללי המיבצעים הצבאיים, תחת פיקודו האישי של הגנרל אלברט, מפקד כנף ג' של חיל-האוויר הימי. תונואים מצאוהו רכון על מפת האזור מס' מן לוח המיבצעים, כאילו שכב בנוגדן קוריאני גינה.

כפני התקפה מרוכזת זו לא עמדו הלב והכיס היהודיים. הכסף זרם. ואתו זרמו רגשי הידידות בין חיילי אמריקה וחילי צה"ל, שהושים באצו של השינגטון, מרטיסיים בי עצם נוכחותם את נפשות היהודים.

הטוראי לא כעס, אמנם, לא תמיד מלוחים רגשי האהדה הבינצבאיים בהכנת ה' נוהל הצבאי. סיפר הגנרל הילדרינג, איש ה' מטכ"ל האמריקאי שביקר לפני שנה ביש-ראל: הוא ראה חייל עברי צעיר עומד ליד השק"ם, כשלפתע עבר על פניו קצין בדרגת רב-סרן, כשלא הצדיע הטוראי. פנה אליו הקצין בתרעומת: "מדוע אינך מצדיע לי?" הטוראי משך בכתפיו, השיב: "פשוט לא הכרתי אותך!"

"תודה לאל!" הפליט הקצין באנחה של הקלה, "חששתי לרגע שאתה כועס עלי!" מסקנתו של הילדרינג: זה, לפחות, אינו יכול לקרות בצבא ארצות-הברית.

תורכיה

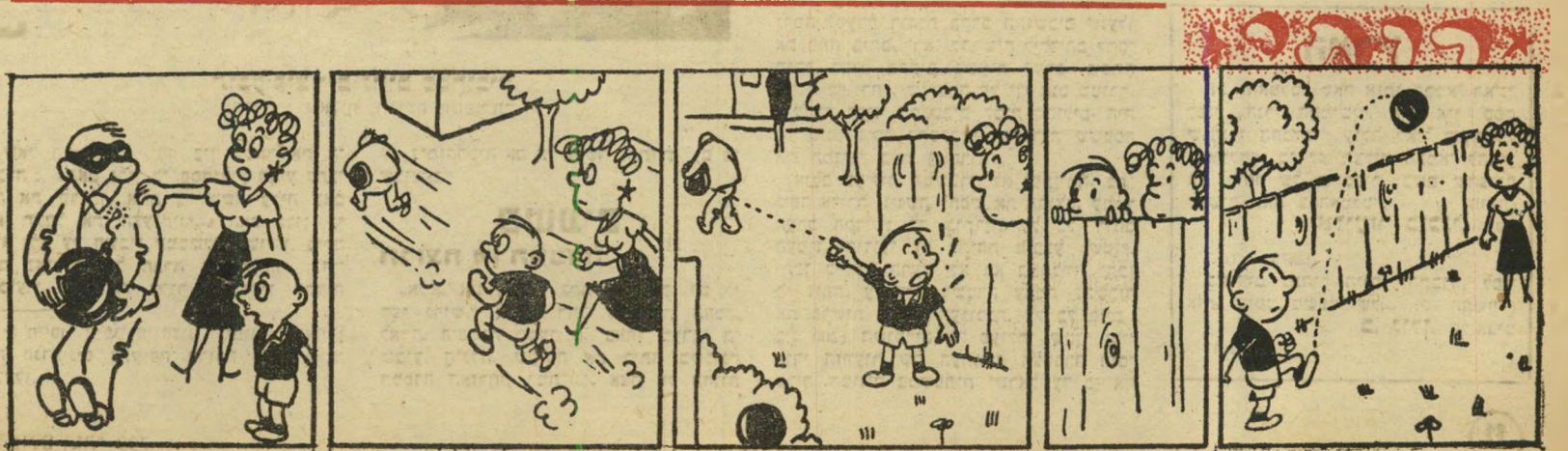
בדידות מזהרת

עמוק בהרי אנטוליה נתגלתה קהילה יהודית מבודדת בת 26 תושבים שנחטלה בבת אחת עם יציאתם של כל תושביה לישראל. כשהגיעו פקדי הקהילה השבוע לקושטא, סיפרו כי במשך שנים רבות היו מוקפים על ידי 120 משפחות קורדיות שדכאו אותם, ניסו לכפות עליהם את הדת המושלמית. ה' יהודים סרבו, הסכימו לעזוב את הכפר ולא לחזור על אמונתם.

תושבי המקום ניסו למנוע בכח את עזיבתם של היהודים, שבחששם לפרעות התכצרו במשך שבועה שבועות בגיטו המקומי. מנהיג הקהילה הצליח, לאחר עוברו דרך ארוכה, ברגל, להגיע לעיר הקרובה ולגייס את עזרתם של ראש העיר ופקידים אחרים. ראש העיר פקד על יחידת מטשרה לפנות את היהודים מכפרם ולהביאם אל העיר. הקהילה פונתה לאחר מסע של שלשה ימים על חמור רים.

יחד עם בני הקהילה ניצל גם מרדכי דו' קומצ'י, בן 14, שנחסף על ידי הקורדים. כשהגיעו בני הקהילה ההררית לעיר הסמוכה, חררי, נתברר כי השפה היחידה שיהודי המקום יודעים אותה היא ארמית. מאו ייטבה הקהילה באיזור, לאחר תורבן הבית, לא למדו את השפה התורכית או כל שפה אחרת.

בהגיעם לישראל לא הצטרפו בני הקהילה האנטולית למצאו לעצמם שמות. חדשים בי משך כל תקופת גלותם נשאו כולם שמות עבריים תנכיים, כמו יהושפט, הרכבי, זרובבל ועוד.

עזרה לפליטים: אמנים מצריים, ברכת הרחמים" — הושבים כחוק

משכן פליטים: מערה ליד עזה — אך ורק

במרחב

מצרים

הרצל ושאיפות מצרים

עתונאי אמריקאי שהגיע השבוע מקהיר תיאר את המצב שם כך: "תאר לעצמך את מצב היהודים לפני 50 שנה. מופיע אדם כמו תיאודור הרצל ומגשים בבת אחת את כל האידיאלים של העם היהודי. לא משך שנים של קונגרסים ומשא ומתן — אלא תוך חודשים אחדים, מאלץ את העולם לקבל את רעיון המדינה היהודית ולהקימה. כך, בערך, מרגישים עתה המצרים. משך עשרות שנים חזרו והודישו מנהיגיהם כי אין טעם למדינה מצרית בלי איחוד עם הסודאן ופינוי הצבא הבריטי. ועתה, ששה חודשים לאחר שליחת אפור עלה לשלטון, מתגשמות כל השאיפות הנכספות."

סיוור שנגמיר בחזרה. בתחילת השבוע באה ההודעה הראשונה: בריטניה חתמה על הסכם עם מצרים בדבר עתיד הסודאן, קיבלה את כל תביעות מצרים בשטח זה. גיבוי הכריז מיד על היום כעל חג לאומי, בחרטום יצאו המוני סודאנים לחזות בביצע צבאי משותף של אנגלים, מצרים וסודאנים. גיבור היום היה הסאג (מיג'ור) סאלח סאלם, האיש שיצא לסיוור בגיוג'לים של סודאן הדרומית וחזר לקהיר עם חתימות ראשי השבטים הסודאניים על הסכם המי צדד עם תביעות מצרים (העולם הזה 795).

ההודעה השניה היתה חשובה עוד יותר, אם כי לא הכילה כל סיבה גלויה לצהלה: השיחות עם האנגלים על פינוי הסואץ עומדות להתחיל תוך ימים ספורים. הודעתו של גיבוי היתה קצרה ושיגרתית: הריסוח שגשג תח בעתונות האנגלית היה הרבה יותר מעניין.

כמעט בלי יוצא מן הכלל, ניבאו עתוני אנגליה כי הפעם יסתיימו השיחות בתוצאה מעשית: משרד החוץ הבריטי, והמטה הדיפלומטי, כבר גמרו אומר לפנות את צבאם ממצרים. דעת המטה הכללי כי אין ערך לבסיסים בארץ שאוכלוסיתה עוינת, ניצחה את שמרנותם של המדינאים.

סודי, לא לפרטים. המרת הסכמת לפנות, דורשים האנגלים, כנראה, הכרזה כי גיבוי על הצטרפות מצרים לברית הגנה מדינית. אולם גיבוי כבר הכריז ברבים כי לא יתחייב לשום דבר כל עוד לא ירכימו את אנגלים לצאת. "פינוי ללא תנאי" היא עתה סיסמת המדיניות המצרית. נסיגה כלשהי עלולה לפגוע קשות בפרסטיז' של גיבוי.

הפשרה היתה, כנראה, חתימת חוזה סודי, לא לפרסום, בו יסכים גיבוי להצטרף לברית הגנה. המשא ומתן הרשמי על הצטרפות יבוא רק לאחר חתימת חוזה הפינוי, ולאחר שידולים אנגלים ואמריקאים.

הכלב המאכזב. ישנה קריקטורה אינדיאנית מפורסמת, המראה כלבמירון שהצליח סוף סוף להשיג את ארנבת המכתח שבידו, אך מוצא את הארנבת נחשבת על ידי הכלב כבדי מדי לרצות לרוץ מהר. הכלב נועץ את שיניו בארנבת הקרה וכמעט מת מאכזבה. גיבוי יודע כי אותו מצב עלול להיווצר במצרים כאשר יוגשמו סוף סוף האידיאלים של איחוד עם הסודאן ופינוי הסואץ.

הוא רוצה להתכונן כבר עתה, הכין שורה שלבנה של אידיאלים חדשים. לרוב אלה

אחריו דיבר שר החוץ, משה שרת, בעיר בית מלוטשת, עשירת ביטויים ספרותיים. הכריז: "אנחנו יודעים שבעית שיקום הפליטים טים טרם מצאה את פתרונה המלא, אך בי כותנתנו לעשות את כל המאמצים כדי לקדם את שיקומם של הפליטים ולהסכם ליסוד יוצר במדינה."

בהמשך זכריו, הבחיר שר החוץ כי הכותנה היתה אך ורק לשיקום פליטים ערביים היושבים בישראל — כחוק.

על החוף הלבנוני, לא הרחק מגבול ישראל הצפוני, משתרעות שורות ארוכות של אוהלים אפורים. זהו מחנה הפליטים על שם העיר צור הסמוכה. במרכז שורות האוהלים, על אדמת החול של הכיכר החשופה המהוה מרכז המחנה העלוב, גיבוי מישוה מפתח תבליט של פלסטין. מעליה התנוסס דגלה הלאומי של אותה ארץ, הקיימת רק בלבנון.

תושבי המחנה, לא הרחק משם, כאחד האוהלים הגדולים, דוחסים קרוב למאה ילדים, מקשיבים קשב רב לדברי המורה. זוהי אחת כיתות בית הספר המלמד את ילדי הפליטים קרוא וכתוב. המורה גם מלמד נושאים שאינם בחוכנית הלימודים הרשמית של סוכנות הסעד של א"י. לאחר כל שיעור הוא מלמד אותם פרק היסטוריה — תולדות עם וארצם שנכבשה על-ידי היהודים.

מדי יום חוזרים הם על הסיורים שהמורה לימד אותם, שירים שאף הם אינם מופיעים בחוכנית הלימודים של א"י:

..... פלסטין מולדתנו, השיבה רצוננו; הגי'יאהד היא דרכנו, הדגל מאור עיונו; האמונה היא נשנו, ההקרבה תפקידנו; העמל הוא תחוקתנו, האיחוד לחם תוקנו, החות הוא אהוב נפשנו ופלסטין לעולם שלנו.

שלנו... שלנו... שלנו... מרחק 200 ק"מ דרומה, על חוף איתו ים, ליד עזה, משתרע מחנה הרומה בכל למהנה צור: שורות ארוכות של אוהלים, פליטים מחוסרי עבודה, ילדים המתחנכים על שנאת הכובש היהודי וקדושת הנקמה. לאורך אותה גבול, מורחה, צופפים רבבות נוספים של פליטים. כולם ברחו מפלסטין; כולם שיאפיים לחזור אליה.

זה ארבע שנים הם יושבים במחנותיהם, טבלים ויסוריהם הם קלף חשוב במישחק הדיפלומטי העכור של המרחב. כל זמן שהם ירשבים מסביב לגבולות ישראל יהיו סכנה אמיתית למדינה. זאת יודעות מדינות ערב, לכן לא נעשה כל נסיון, כמעט, להעבירם סנימה, לשקמם, לישבם מחדש. אך גם מצב זה לא יאריך ימים. על שולחן המדיניות הבינלאומית שוב הונחה בעית הדיפלומטי והתוצאה הכריעה אם הפליטים יושבו מחדש (גם בארצות ערב, גם בישראל) או שמא ייהפכו למעין לא-אזכוב ללוחמים נגד ישראל. בענין זה יש לישראל מה לומר. שאלה אחרת היא אם תדע לומר את הדבר הנכון.

גם מוחמד גיבוי לא הרחיק לכת עד כדי שיסיר את הגבול הספרדי בין מצרים ורצועת עזה, החוסם בפני הפליטים נתיב חופשי שית למצרים. הוא הסתפק בארגון רכבות רחמים, שהסיעו את מיטב אמני מצרים לכל פינות הארץ, על מנת שיאספו חבילות מזון ובגדים לפליטי פלסטין.

קטרה, הפכו שומריה המוכרים של גדרה. אולם כל יידיותם ליהודים לא עזרה להם. כפרם נכבש, אושי השבט ברחו לעבר הרי יריחו, יחד עם שאר תושבי הכפר, הפלחים. במקלטם החדש סבלו הגוארשים יותר מפלטיים אחרים, שכן ידעו הכל כי היו יידיים טובים של היהודים.

ההשפלה הושלמה. אחרי משא ומתן ארוך, והצגת תעודות מכל מיני יידיים כי אכן היו הגוארשים יידיים, הורשו לזכור לישראל, שוכנו ארעית במבדל גד. משם הורשו עברו ליד רמלה. עתה ישבו הנכבדים (כולל

גיבוי ועוזרו סאלח סאלם (מתנשק עם מנהיגים סודאניים) שני נצחונות בשבוע אחד

שיך סולימאן חוויילי, "השייח היהודי") ותגנו את בנייתם לבתים חדשים. העתונאים עקבו אחרי גאופו של אחד מבני השבט, ממושקף וחלקיפנים, שנשא דברו בשם השייך, יוסף מוחמד גרושי. בדי העתונאים היו תופסטים של הגאופ, שחורגם לנוחיות, לעברית, על-ידי משרד התקלאות.

כמעט שהתיאשנו מרחמי אללה עד אשר אללה, יבורך שמו, הכריז הנואם, "נתן לנו את הגאולה על-ידי מדינתנו זו האהובה עלינו מאד... מסיבות בטחוניות נאלצנו לעזוב ולעבור לחברון, והלואי ולא הלכנו..." איש כמעט לא שם לב כי הנואם העדיף לא לומר את המלים שהודפסו בעלון הרשמי: "... כי האדם החופשי יעדיף את המות על ההשפלה. אני מרגיש השפלה כי בהיותנו בחברון ידענו את פירושה המלה הלכה למעשה, השפלה אשר רק פליטים יודעים אותה."

קולנוע

סרטים

כרטיס לברודביי

כרטיס לברודביי הוא סרטומו די נאמי, בחלקו הראשון לפחות, אודות קבוצת אמנים צעירים המנסה לזכות בעבודה — ובפרסומת — על גלי הטלביזיה. הצעירים הם: בריטון טוני מרטינ, ורקדניות ומורות ג'נט לי, גלוריה דההאבן, אן מילר וברברה לורנס, בעוד אדי ברקן — קומיקאי שנעדר מן הבד תקופה ארוכה למדי — חוזר אליו בסרט זה בתפקיד של אימפרסריו זריו, אך ביש ג'אד.

לאחר מאמצים וכשלונות, החבורה, לפי המסורת הארוכה של כל סרטי הומר הצעוניים, מצליחה לזכות בפרסומת ובאהבה. העלילה היא זאת: משמשת עילה למספר שירים ורקודים נאים למדי; כל עוד הם נובעים ישר מן הפעולה עצמה, הרי הם מוצלחים. אולם, בחלקו השני של הסרט, כאשר הם מהימים חלק מתכנית טלביזיה, הסטונטיות שלהם אובדת, והם נראים מלאכותיים.

בכלוב הנערות

סרטים אודות נערות פושעות דוריים מאד זה לזה ומרובות בהן התמונות בהן נראות הנערות (שכולן בדרך גס, יפות ובעלות פרצופים מלאכיים תמימים, פחות או יותר) בשלבים שונים של התפשטות בכלוב הנערות אינו שונה, אלא בזה שמי פיקיו, ובראשם הבמאי מוריס קלוש, ניסו לשחזר לו בחן דתי, שאינו מציל, כמוהו, את הסרט.

בדם כחול

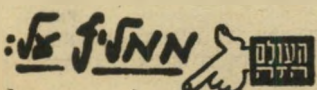
ההומור האנגלי הדקיק, הלגלגני, מוגש שוב לקהל הישראלי, באחד הסרטים המשובחים ביותר, המכונה חים ביותר והלגלגניים ביותר שיצאו אי פעם מאולפני אילינג האנגלים. בדם כחול הוא קומדיה של רציחות, נושא עדין המבוצע בעדינות. הרוצח הוא דאסקווינר מצ'ני (דניס פרייס) צעיר בן לאב איטלקי ולאם בוקאצ'יליס אנגליה. בגלל נשואיה אלה, האם מוחרמת על ידי בני משפחה בעלי דם הכחול והשלתה על ידיהם מעודדת את הבן לנקמה. הוא מחליט לסלק אחד אחד את בני דאסקווינר טהורי הגזע העומדים בינו לבין הדוכסות. ששה מהם הוא משמיד באמצעים שונים, בעוד שמספר אחרים נוספים מתים כתוצאה מגורמים טבעיים. לאחר מכן הוא נושא לאשה את אלמנתו של הצעיר בקרבנותיו, וזכה לרשת את אחות אבות אמו. כאשר נראה שהכל מסתיים בכי טוב, הוא נעצר על ידי המשטרה, נאשם, שיא האירוניה, בי רצה שלא ביצע.

הומור דק מדי. בתפקיד שמונת בני דאסקווינר מופיע בסרט שחקן אחד: אלק גינס. הוא מגלם דמויות דומות זו לזו בחיזוניתו, אך שר נות לחלוטין באופיו: החל מן הדיכוס דוכס היהיר, השחצן, האכזר, וכלה בכומר, הטפס שבבני דאסקווינר אשר הופנה, לפי הנוהג במשפחות האריסטוקרטיות, אל הדת. זהו מבצע משחקי חסר תקדים בקולנוע, וגינס שחקן גדול לכל הדעות, מבצע אותו בהצלחה רבה.

ההומור של בדם כחול הוא כה דק עד אשר הצנוור הישראלי, כאשר ראה אותו לראשונה, לא הבין את הבדיחה שבו, פסל אותו. הסיבה: לא יתכן, לדעתו, שהאדם יבצע שש רציחות, יצא בסופו זכאי, רק לאחר שסוכן הסרט איים בהבאת העניין לידיעת הצבור, נכנעה הצנוורה, הרי שחה את הצנתו.

בקצרה

נס במילאנו. סרטו החשוב של ויטוריו גובי האופונייס) דה סיקה אודות עוני, אושר ועושר.

בדם כחול נס במילאנו

חלב תנובה

מצדק ראשון במעלה

נמכר חפשי לכל דורש

צינקוגרפיה

י. רינדזונסקי

רח' הקישון 6, תל-אביב

גלופות קו

האיכות קובעת

שוב אפשר להשיג

מכנסי קמגרו 17⁴⁰⁰

+מ.מ.

מאריג אנגלי אוריג'נלי

בכמות מוגבלת

ולוה

מעיל ספורט 28⁰⁰⁰

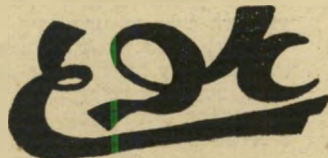
+מ.מ.

מתאים, בעיבוד המעודה של מחלקת המידות שלנו

כתנות גברים 8⁵⁰⁰

+מ.מ.

מפופלין אנגלי משובח

אפנת בגדי גברים

תל אביב ירושלים חיפה רחוב אלג'בי 43 רח' יפו, בנין ג'נרלי הדר: רח' הרצל 28 רח' נחלת בנימין 39 מרכז: בנין סבוי

חביב הנשים אני..

כארץ כבחוף לארץ, בכל מקום בואי

אוהבים אותי ואכן כצדק כי אין כסוף סטיל שמפו. רק הוא מנקה ומיפה ללא עמל משי, צמר וכל אריגים עדינים.

המפיצים היחידים חברת נורית בע"מ

חדשי את נעורי עירך

בקרם ביו-הורמון של אלפא

הזמן מיד לנשיא פורים או למסיבה אחת הצגת קולנוע משעשעת

אור-נוע

1. וולשטיין, טל. 4085

התאביב, רח' שרונה ג'וינס 43

Advertisement for clothing and medicine, including 'Apg' brand and 'Or-Not' medicine.

אמנות ישראלית מקורית

כל מוצרי בצלאל עבודות יד תימניות בתכשיטי כסף. צלחות פסח והגדות!

דוגמאות חדישות במבחר גדול. אנו שולחים עבורך לכל חלקי תבל. לפי בקשה נשלח מחירון מצויר.

פרוינד

תל אביב, רחוב אלג'בי 41 מול קולנוע אלג'בי — אין לנו סניפים —

דוגמא

המעשנים מחכים לה אחים בזרנו בע"מ

נחשון, העולם הזה

להלן 12 התחרויות החשובות של השבוע בישראל ובבריטניה. השם הראשון בכל שורה מציין את הקבוצה הביתית. ציין במשבצת הריקה בכל שורה: אם אתה מנחש שהקבוצה הראשונה (המארחת) תזכה בתחרות — רשום א. אם אתה מנחש שהקבוצה השנייה (האורחת) תזכה בתחרות — רשום ב. אם אתה מנחש שהתחרות תסתיים בתיקו — רשום X.

למשל: אם אתה חושב שבתחרות האיגרוף בין מכבי וביתר תנצח מכבי, רשום א' במשבצת של אותה השורה, אם אתה חושב שביתר תנצח, רשום ב'. אם אתה חושב שהתחרות תסתיים בתיקו, רשום X. לבד מהתחרות הראשונה, כל השאר הן תחרויות כדורגל בארץ ובבריטניה.

תוצאות אחרונות	
1. נבחרת האיגרוף של מכבי — נבחרת ביתר	
2. הפועל תל-אביב — מכבי תל-אביב	תיקו
3. ביתר תל-אביב — מכבי רחובות	ביתר
4. בלקסול — ארסנל	תיקו
5. כולטון וונדררס — אסטון וילה	כולטון
6. צ'לסי — צ'רלטון	צ'לסי
7. דרבי — ברנלי	דרבי
8. מנצ'סטר יונייטד — חלבס	מנצ'סטר
9. מיוקסל — ליברפול	תיקו
10. פורטסמות — סנדרלנד	סנדרלנד
11. טוטנהם — פרסטון	טוטנהם
12. חוסטברומוויץ אלביון — מידלסברו	מידלסברו
מולאים: (במקרה של דחית מישחקים).	
13. מכבי פתח-תיקה — מכבי חיפה	
14. מכבי נתניה — הפועל בלפוריה	

המנחש נכונה את תוצאות של 12 התחרויות, יזכה במכשיר רדיו מתוצרת פיליפס. המנחש נכונה את תוצאות 11 תחרויות יזכה במינוי חינוך שנתי על העולם הזה.

תלוש חשון 1

השם: _____

הכתבת: _____

תתן את הטבלה המסומנת יחד עם התלוש, או העתק את הטבלה וצרף אליה את התלוש הגזור, שלח אותם עד יום ו' 20.2.53 (ועד בכלל) למערכת העולם הזה ת.ד. 136 תל-אביב. יתקבלו פתרונות שישאו חותמת דואר עד יום 20.2.53.

של פרשן ג'רוסלם פוסט, רוי (דוד קורטני) אלסטון. בהגיע שר החוץ משה שרת (ראה במרחב) לטכס הנוכת כפר הפליטים הערביים ליד רמלה, לחץ את ידי כל הנכבדים. אחר ניגש לשולחן הנשיאות הריק, הפנה תשומת לבו למוניקה ששכבה על מזרון אורחים על הארץ. נפגש לה בידו בידידות.

הכשר רשמי

הרב ציוני, מנהל מחלקת הכשרות ברבנות הראשית, נטש את חזית המערכה האנטי-חזונית, התפטר מתפקידו. גרם לסגירת רוחות כשטען שהבשר המובא מחוץ לארץ ומכשר שם. אינו אלא טריפה. על טריפה אחרת הודיעו המתדיינים על איסור מקיי. שמואל מיקוניס הגיע

במשפחה

האדם האחד שהביע בגלוי אהדה למבצעי הפיצוץ בבית הצירות הסוביטית היה ערי ז'בוטינסקי, בנו של המנהיג הרביוניסטי המנוח, ומרצה בטכניון העברי בחיפה. אמר ז'בוטינסקי: המעשה יהיה סימן מעודד למליוני היהודים כברית המועצות, שיראו עם ברית המועצות. תוצאה טובה שניה: המעשה יחיש תהליכים קיימים, יעזור לגלות מי הם אויבי המדינה.

קצין המשטרה, עמוס בן-גוריון, הביע את דעתו על המערכה הצבאית המתנהלת נגד ירחון המשטרה, 999 (ראה במדינה). תגובת בן-גוריון הצעיר: אם יחליטו לסגור את הירחון, לא נוכל לשנות את הדבר.

שעה לאחר תחילת המשחק, גיוני העובר לבית החולים הסמוך, וחסרונו פגם בכך באופן ניכר ביכולת הקבוצה.

לאחר המשחק, שנתיים בלבד: לטובת ה"פועל", כתוצאה משער מקרי של משה הנדלר במחצית המשחק הראשונה, טען יצחק ("פצלה") צבי, המקשר נמך הקומה, הצעיר (17) בקבוצה, שבלט במשחקו הנבון: "לפחות שלא יקראו לזה משחק ידירות".

לא שלט בקבוצות: השופט החדרתי כהן, שנטה להתחשב יתר על המדה בצעקות הצופים. דוגמה: כשפגע מגן הפועל אליעזר קיך בראשו של חלוץ המכבי קלין ברחבת ה-16 שרק השופט, התכוון להעניש את הפועל בבעיטת 11 אך נמנע בצעקות אוהדי הקבוצה שינה את דעתו ברגע האחרון, ידע, כעונוש, בעיטה לא ישירה, המורידה בהרבה את סכויי כבישת השער.

כדורגל

גלוי: שיחק בפני גלוי

רבע שעה לפני תחילת המשחק הידידותי מכבי-הפועל תל אביב, היו עדיין הרבה מושבים ריקים ביציעי האיצטדיון הפואי. מעבר לגדרות לחמו אלפי חובבי כדורגל מלחמה נואשת לכבושן של שתי קופות זעירות, ניסו בעזרת ידיים ומהלומות להשיג את הכרטיס הנכסף. היתה זו חוליה נוספת בשרשרת ה"ארוכה של זלזולים בקהל הממלא את הקרפות, וזכה נוסף לכדורגל לא משובח, גם ל"יוס מחפיר מצד קברניטיו.

כאשר החל המשחק במהירות מסחררת היה נדמה כי לקהל הובטחו 90 דקות של דו-קרב מרתק. אך האכזבה היתה גדולה. לאחר ששתי הקבוצות הבקיעו כל אחת שער אחד, ברגעיו הראשונים של המשחק, הסתפקי בכך. בסופו של דבר היתה זו חזרה בלתי מוצלחת להצגת הבכורה שתערך כשבוע הבא כשישתי היריבות המושבעות תפגשנה במשחק ליגה.

הקרב הוכיח שוב את ירידת מכבי, אלוף ישראל, את עליותו האיטית, אך העקבית של הפועל. היחס הפוך התבטא גם בשחקנים עצמם. הפנים החדשות שהופיעו במכבי בלבו יפה בין שורת החלוצים המפורסמת. לעומתם היו החותמים עמוד התווך של קבוצת הפועל, הכפילו את מאמצם כדי לכסות על חולשה הברירה הצעירים. לאוהדי מכבי, שרצו לראות את שיע גלזר מבקיע שערים, נכונה אכזבה. החלוץ הדינמי שרצה לעלות על עצמו מסיבת נוכחתו של אורח מתורכיה הצליח לגלגל שער אחד בלבד, נפצע בראשו ונשלח לטיפול בבית חולים. עד אז נבלם היטב על ידי מגן הפועל, משה מלמד, המכיר את כל תעלוליו של שיע.

חסידי שתי הקבוצות שקיפו עד הרגע ה"אחרון לנצחון קבוצותיהם, לא שלטו ברוחם כדוגמת השחקנים, וכאשר נפצע שוער ה"פועל, יעקב חודרוב העיר אחד הצופים: "הלוואי שלא יקום עוד".

כתבת "טיים" מוניקה דן אחר הלחיצות - נפגש יד

ארצה, באביב 1921, באורח אסור: אחר שהשלטונות הבריטיים אסרו את העליה זמנית, יצא מיקוניס את אלכסנדריה, נמל המעבר אליו הגיע מרוסיה מולדתו, הסתתר בקרון פחם שהילך בקו קנטרה-לוד, עלה בדרך זאת לארץ ישראל. למתנה נאה מחבריו וכה נעמן סתוי. קצין משטרה וסגן-אלוף צה"ל, שפרש מתפקידו כמושלה הצבאי של נצרת. המתנה: שצוץ זהב.

באו ניצחו

גל הפשעים ביפו גרם שאחד הקצינים המוכשרים של המשטרה יעקב קנר ה"עבר מן הנפה הצפונית בחל-אביב לשמש מפקד הנפה הדרומית. אמר קצין משטרה גבוה: אם קנר לא ישתלט על המצב, או אף אחד לא יצליח". הבישוף הקתולי האמריקאי פולטון ש"ן, בלונדי יפהפה, וכה בפרס כשחקן הטלביזיה הטוב ביותר, אמר ש"ן: "אני רק עובד למען האלוהים ובניו".

שחקנית קולנוע חדשה נתגלתה השבוע למבקר קולנוע מגדור, תל-אביב, בדמותה של שחקנית התיאטרון הקאמרי אביבה גור-שילה שהופיעה בסרט תעמולה נגד זבובי לחם בתפקיד של מורה חגיגית.

כתבים בניוירוק הודיעו על ביקורו הקרוב של ד"ר בן-גוריון בושינגטון לשיחות עם ראשי השלטון. אורח שני שיבקר באותה תקופה: הליחה מוחמד נגיב, בתוכנית התזמורת הפילהרמונית הישראלית ציוני כי המנצח וולטר זיסקינד הציל את מצבה של התזמורת כשנאות לבוא ולנצח. ושכחה, משום מה, מציאותם של כמה מנצחים מקומיים.

בביקורו של שר האוצר לוי אשכול, במיתקני המחצבים בערבה שוחח עם מליוני על המצב הכספי ועל הדרכים לתיקונו. הצי ביטע על מרחבי הערבה: "כאן קבור הפלג". מפקד משטרה שדה התעופה בלוד אלכס אלון בעל ההופעה הגברית שהופיעו לפני חודשים אחדים בשעה השבועון לאשה ואשר הצטיין ביחסו הנאה לעתונאים וכה השבוע בתפקידו החדש במחלקה הפלילית לטפה באסיר חשוב: יושבראש הליגה האנטי-קומוניסטית חביב שיבר, התלווה שיבר בפני העורך-דין שלו: "בכלא לא זכיתי למנה מספקת של אויר צח".

אם יחליטו להשאירו, תשפיע כל המערכה לטובה - היא מהווה פרסומת מצוינת לעתון. אמו של עמוס, פולה בן-גוריון, ניסתה להשפיע על נשיא התאחדות בעלי התעשייה אריה (הזקן) שנקר, לבל יתפטר מתפקידו בלחץ האופוזיציונרים הצעירים, הע"לולים לגרום צרות רבות לבעלה.

מיקרופונים פוליטיים

זכר הפצצה במשרד החוץ כתגובה על השילומים מגרמניה, הועלה על ידי ח"כ יוחנן בדר שהתריע בזמנו כי שילאנסקי אינו נמנה על מפלגתו. בדברו על המלחמה הפושרת בקומוניסטים, אמר: "בו בזמן ש"חבר שלנו יושב בבית הסוהר... אנטי-קומוניסט אחר, קריין אנגלי בקול ישראל, הנרי לזנובר, נאסר על ידי המשטרה, המשך בנאמנות למלא את תפקידו כקריין בהשגחת בלשי המשטרה שישבו באולפן. אחת הידיעות ששידר: הודעה על מעצרו הוא.

קריין קול ישראל אחר, עמיקם גורביץ, שלא היה אנטי-קומוניסט, הצטרף למפגני ה"הארה לצירות הסובייטיות, פוטר במהירות מפתיעה מתפקידו הממשלתי. הסיבה הרש"מית: הוא הודיע כי הוא חולה, נעדר מתפקידו בתחנה, השתתף אותו זמן בהפגנת האהדה.

המין התנואי

ששה שבועות אחרי שהופיע, ביוזמתה, הגליון הראשון של דבר השבוע בסגנון מחור דש, תקופה שהיתה גדושה חלוקי דעות בינה לבין אוהדי הקו הישן של העתון, ה"דעה עורכתו, רינה רפני, (אשת דיבר משרד החוץ ראובן רפני) על הפסקת המאבק. היא התפטרה מן המערכת. עתונאי אחר שהתיחס בקרירות אל עתונג היה אורי קיסרי, לשעבר בעל עורך העונוט הזה, שבילה את השנתיים האחרונות בפאריס, ככתב הארץ. רק חמשה ימים אחרי שביטא ארצה, השבוע, הודיע על כך הארץ, תוך ציון ששימש (בלשון עבר) כתבו. ה"סיבה לדעת עובדי אותה מערכת: החול שחבר עבר בינו ובין עורך העתון, גרשום שוקן. עתונאית שילשית שזכתה השבוע לת"שומת לב מיוחדת היתה מוניקה דן, סופרת השבועון האמריקאי טיים. ואשתו

אתלטיקה ריצה ל המדרון

על האתלטיקה בארץ נפוצה אימרה ידועה: אם האתלטים עצמם לא ישובו על היציע לא יהיה בכלל קהל.

הספורט הבלתי מושך, משך אליו השבת 150 אתלטי מכבי, קומץ קטן של ילדים משוי געים לספורט וקרובי הספורטאים.

בסיומו של בוקר גדוש שיעמום שהפך לשיעור למתחילים, לא הכיל כל קרבות מעניינים, היה המאזן החיובי היחיד מבצעייהם של קומץ ספורטאים מוכשר, ביניהם של ברוך חבס בהדיפת כדור ברזל.

אח המהירות בה מדרדר ענף חשוב זה אפשר למדוד על ידי מכשיר פעוט: סטופר.

מניס שולחן

הכנות ללא תכלית?

כאשר נתקבלה במשרד התאחדות, ההומ"ג להשתתפות ישראל באליפות העולם ב"מניס השולחן, הוחלט לערוך משחקי מבחן

אשר כזוט, יעקב שוייצר, שיע גלזר והכדור במקום הצגה מיוחדת - אלונקה

בין טובי השחקנים בארץ, לקבוע על ידי כף את חמשת הנציגים.

אך היחסים האידיאליים בין חברי הועדה, שהיו למופת עד כה, נתערערו עם סיום ה"כבחן. כאשר שני מועמדים בטוחים יצחק ורדי ואפרים פפרכאום, נציגי מכבי, הובטו במפתיע, הוצאו מהחשבון על ידי כך, בי"ד שית התחרויות.

דרישתו של נציג מכבי ויושב ראש הועדה צבי דויטש, לתת לשחקנים המנוסים הזדמנות שניה להוכיח את יכולתם נתקבלה באדישות על ידי עסקני הפועל שראו את ההצעה כמ"גוחכת, הופיעו למבחן אבל לא מצאו את שאר נציגי מכבי, ביניהם אלוף הארץ, שמחה פינקלשטיין, שהחרימו, לאות סולידריות עם חבריהם, את התחרות.

ככל עלה טבעת בכוח המצלחה לצאת ממנו עד לביצה השניה, בא המושיע שצינן את הרוחות והשכיח את שלום הבית שהופר. המושיע: ידיעת יום ששי על ניתוק היחסים עם ברית המועצות. אליפות העולם עומדת להערך בבוקרשט, בירת רומניה, וההכנות לקראתה, מצד נבחרת ישראל, נואות קצת בלתי מציאותיות.

חידורוב המשיך, כעבור דקות ספורות, לשמור על שער. הצופה הובל, נטול כרטי, אל מעבר לחומות האיצטד.

השופט האזין לקהל

כשנשמעה שריקת הסיום, במשחק הדריבי החיפאי השבת, נשמו 2500 הצופים לרוחה. הסיבה: הקטטות המרובות בין שחקני שתי הקבוצות (מכבי והפועל) לא הגיעו לכלל מכות ממש.

משך שנים הסתיימו משחקי הדריבי בחיפה בנצחון הפועל, ורק לפני שנתיים הצליחו ה"מכבים לזכות בתיקו. נראה ששחקני הפועל החליטו להמשיך במסורת נצחונותיהם בכל מחיר, וכאשר בתחילת המשחק, שחקו שחקני המכבי במרץ, לא הססו מגיני הפועל, הרבו בפגיעות גופניות לא ספורטאיות.

הנפגע הראשון: יונתן (גיוני) הרדי (19), ו"אש קבוצת המכבי וכובש השערים שלה, שויצא מכלל שמוש לאחר שספג בעיטה חז"קה במתנו מלקלי שלנגר, רץ הפועל, רבע

אלברט גלזר, יהודי עשיר, ציוני וחובב כדורגל מושבע, אך אינו, למרות שמו, קרוב לחלוץ הישראלי.

עוֹזֵי וְשׁוֹמֵ

דפני זמן קצר הופיע הספר "בשוטים ועקרבים" קובץ כתביו של עמוס קינן שפורסמו במדור "עוֹזֵי וְשׁוֹמֵ" בהארץ. הילום הזה מגיש לקוראיו מיכתר קמעום מן הספר, בזית ציורים עדי-ידי עמוס קינן עצמו.

— איזה טעות מצערת, אמרה לי האשה, כאן רחוב 22, בלוק 11, כניסה 4 דירה 6.
— בעצם לא נורא כל כך, אמרתי לאשה, אני עייף ומוכן להישאר כאן לנצח.
— בבקשה, אמרה האשה, גם מצדי לא אכפת, איוו דרגה יש לך?
— אותה הדרגה, עניתי.
— בסדר, אמרה האשה, רק שתזכור שמעכשיו אתה גר ברחוב 22, בלוק 11, כניסה 4 דירה 6.
מאז נמשכים החיים כסדרם, אך ליתר בטחון כתבתי על הדלת: נא לצלצל פעמיים.

סיפור על אדם וחווה

פעם אדם וחווה היו בגן עדן. זה היה מקום נורא יפה עם המון עצים ומים וכל מיני חיות, ותזמורת מלאכי השרת היתה מנגנת כל מיני גאונים ואדם וחווה היו רוקדים. והמלאך גבריאל היה מנסר להם את הבעיות בעולם, והיו אוכלים קופי סאות בשר.

עד שפעם אחת חווה היתה עצובה נורא. אפילו אחרי שהיא אכלה חצי קילו בגנות ושויפים זה לא עזר לה, או היא הלכה לבקר את ידידה הנחש.

הנחש גר לו על עץ גבוה ונחמד והוא היה בכלל חיה עם ראש. או הוא אמר לה: חווה, חווה, אל תהיי טמבלית. מה זה כל גן עדן המשעמם הזה. מה שאת צריכה, זה מדינה. שתהיה לך מדינה שלך. את רואה את העץ הזה? זה עץ הדעת. אם תאכלי תפוח תקבלי מדינה. וכולם יכירו בך. תוכלי אפילו להציע הצעות שלום לסיין. או חווה אכלה תפוח ובאה אל אדם ופיתחה אותו וגם הוא אכל.

כשאלוהים שמע את זה הוא התרגז נורא ואמר: רציבת מדינה? קחו את המדינה. וגרש אותם מגן עדן. ורק דג אחד הלך ללחוח אותם והם קראו לו פילה מפני שהם התפלאו.

מאז אדם וחווה מכוסטים חאלס ומאושרים והנחש נסע לאמריקה בשליחות לעשות מגביה ולפתוח את היהודים לתת כסף ושינה שמו לעברית ושמו קצת נחשון.

איך להפוך ים ליבשה ויבשה לים

היום אני אספר לכם ספור מה ששמעתי מסבא שלי. פעם היתה צפור על שפת הים והיא לקחה במקור שלה מים מהים ושפכה על החול. אחר כך היא לקחה חול ושפכה לים. אז אחד שאל אותה: מה העניינים? והיא אמרה: פשוט מאוד, אני רוצה להפוך את הים ליבשה ואת היבשה לים.

וככה זה היה על יד יבנאל. הלכתי שם בבוקר וראיתי מהגדס אחד עומד ומודד. אני שואל אותו: מה זה? והוא אומר: כאן יהיה ים, לפי החלטת הממשלה.

ועל ידו עומד עוד מהגדס ומודד. מה זה? אז הוא אומר: כאן מרחיבים את הקיבוץ, בונים בתים לפי החלטת הסוכנות. שאלתי אותו: איך אתם הייתם ביניכם? אז הוא אומר: לא רע, כבר עשינו יחד הרבה דברים כאלה ויש לנו נסיון. חוץ מזה, נוכל להשתמש בבתים של הסוכנות גם בתוך הים: כאן יגורו הדגים.

אז אני שואל: ובשביל מה הדגים צריכים בתים מכסות? אז הוא אומר לי: ילד, אל תבלבל את הראש. כאן עובדים הבטון זה בשביל שהדגים לא יירטבו ויקבלו נזלת.

ראיתי שאני סתם מגדנד למנהגים עברים באמצע העבודה אז חזרתי לתל-אביב וקפצתי מהגן.

הסברה על ענין הכלבים

משה הרמים מהקריה כותב: לעתים קרובות נתקל הנך בתופעות של אי הבנה אפילו מצד העיתונות, תופעות המלמדות על חוסר חינוך אורחי מתאים וחוסר הבנה לשינויי התפיסה שהביאה אתה המדינה.

מאז ומתמיד הצטיין היהודי ביראתו מפני הכלב. אחת המטרות שהצבנו לעצמנו עם הקמת המדינה היתה לשחרר את האורח מכל פחד ומשפטים קדומים מפני כלבים, פקחים, משטרה, גנבים, מיסים, חוסר עבודה וכו'. ואם גם נתקלת עבודת הסברה והביצוע בקשיים רבים, הגה נראים אט אט כימיני ההסתגלות וההכרה.

לענין הכלבים יש להוסיף כי כלבי המשטרה עוברים אחת לחודש בדיקה רפואית כדי למנוע חשש כלבת, כך שאין סכנה צפויה לאדם הנשון, והאפקט הוא פסיכולוגי גרידא. בכל ארצות התרבות מצוידת המשטרה במכשירי אלחוט, עובדים מדעיים, כלבים וכו' ואין סיבה שלא נלמד גם בשטח זה מאחרים. וכי מוטב היה לאסירים לספוג מכות גילולות מידי השוטרים כפי שזה נהוג בארצות החשוכות?

על התפיסה בשורות הנוער

אתמול ניגש אלי סטודנט אחד ואמר: מונבו מחפש אתך. שאלתי: מי זה מונבו? אז הוא אמר לי שמונבו זה אחד שהולך להוציא עתון חדש שיתקף את אולת הירד ויצביע על המכוי הסתום. והוא רוצה שאני אעזור לו.

הלכתי אל ידידי הותיק אויל מראדך, זה שמוציא תמיד עתונים חדשים, ושאלתי אותו: מי זה מונבו, חבר שלך? אז אויל מראדך חשב רגע, גרד את הראש ואמר: מונבו, מונבו, מי זה יכול להיות? אוילי זה גרגל?

— איזה גרגל? שאלתי.
— גרגל שראצו, כמוכן — ענה אויל מראדך.
— לא, עניתי, זה לא גרגל שראצו, זה מונבו. אבל אוילי שמו האמיתי הוא הצללפוני, מי יודע?

בדרך הביתה פגש אותי מללי פלשת, ואמר שהגיע הזמן לסרס את עכברי המגפה המטמאים את תומת הנוער. הוא צחק נורא מהספר החדש של מופים וחופים על "משבר התודעה הישראלי" (הם לא מחדשים כלום!) — חייך מללי, וכיפר לי שפטרסוסים וכסלוחים מכינים קעת, בחוג מצומצם, ראשי פרקים שיעמדו לדיון בחוג רחב יותר, ואחר כך יחזרו שוב (ראשי הפרקים) לחוגים המצומצמים, ואחר כך שוב לחוג רחב יותר, ואחר כך יוציאו את זה בתור ספר עם הקדמה בכריכת עור.

שאלתי אותו: מה יהיה כתוב בספר? אז הוא אמר כי בספר יהיה כתוב שצריך להוציא את המסקנות מן המצב. לפני שהלכתי לישון ציפצפו לי מתחת לחלון גלגמש ואת נפישתים ושאלו אם אני מוכן ללכת אתם לחפש את האלוהים.

תמונה אחי הנוער הארצישראלי

- יום ששי בתל אביב.
- אהלן מיין, ראית אולי את אייק?
- אני חושב שהוא מסתובב עם גימני.
- הו, יושי, מה אתה עושה כאן?
- מחפש כסא.
- קח כסא ושכ. ראית את אייק?
- אתמול בחיפה.
- הי ציצי, בוא שב, ספר מה העניינים.
- ראיתם אולי את אייק?
- עזוב את אייק, ספר מה העניינים.
- בנגיה מצליח מאד בצרפת. פגשתי אותו לפני שבוע.
- ואיך קונג קונג? ובזמנו? וצירלי?
- מסתובבים יחד בעולם ומכייפים. מה התכנית להערב?
- הולכים לשותח אצל גיק.
- מי יהיה?
- גיני והחתיכה שלו, וטרון, וזאת האמריקאית החדשה פיליס, ואיליון ואיריון וכל הגימאע.
- הי, את מי רואים, אהלן גיני! את מי אתה מחפש?
- את אייק.
- אתה בא היום אל גיק?
- לא, אני הולך אל בינג. הוא קיבל פטפון ותקליטים כאמריקה.
- חברה, בואו אל בינג, למי יש מכונה? הו, הגה לוס, היא חשיר לנו כושי כושי כושי!
- יאללה, זונג?

לכר
סוף-סוף נכנסתי לשיכון החדש. דירה בת שני חדרים בבית חדש על עמודים ברחוב 23 בלוק 12 כניסה 5 דירה 7. לקחתי אוטו-משא והעמסתי עליו את הרהיטים: ארון לכל, שילחן לכל, כסאות לכל, ארון-ספרים לכל, כורסאות לכל, רדיו, ספה לכל, שטיח, תמונה של הרצל ומפת ארץ-ישראל.

אשתי שמחה מאד. גם שני הילדים שמחו מאד. אשתי סידרה את הרהיטים בשני החדרים, פרשה את השטיח ואמרה שמעכשיו נתחיל בחיים חדשים. הלכתי לעבודה שמח וטוב לב.

חזרתי מאוחר בלילה הביתה, הייתי עייף, זכרתי שאני גר בשיכון החדש, רחוב 23, בלוק 12, כניסה 5 דירה 7. עליתי במדרגות, צלצלתי בדלת. עוד מבפנים שמעתי את הצעקות של הילדים, וכבר הוצאתי מהכיס את הסוכריות שהכנתי להם. האשה פתחה את הדלת, נתתי לה נשיקה על המצח. היא שאלה מה נשמע במשרד. התיישבתי על כורסת לכל, הילדים התישבו לי על הברכים והתחילו למרוט לי את השערות. ברדיו דיבר בן-גוריון על העלאת הייצור והקטנת התוצרות. בארון הספרים לכל עמדו בשורה ערפית כל כתבי ביאליק, כל כתבי ברל, כל כתבי הרצל, אנציקלופדיה עברית וכתבי בן-גוריון. על השולחן לכל עמדו פרחים. על המיטה לכל נוצץ בחידושו שטיח לכל, וגם על הרצפה. האשה דברה על קשיי התור אצל הירקן, אני דיברתי על הסיכויים להעלאה במשכורת. האשה אמרה לי: יוסי, אני עייפה.

— איזה מין חכמה זאת, אמרתי, ממתי אני יוסי?
— מה זאת אומרת ממתי אתה יוסי? — שאלה האשה — אתה יוסי מהיום שאני מכירה אותך. מהיום שהלכנו יחד לגן והתאהבנו. מהיום שלקחת אותי לאשה.
— תסלחי לי, אמרתי לאשה, כנראה שנמלה כאן איי-הבנה. אני גר ברחוב 23, בלוק 12, כניסה 5 דירה 7.